

Pinja Juvonen

HYVINVOINTI- JA TERVEYTEKNOLOGIAN HYVÄKSYMINEN JA KÄYTTÖÖNOTTO

Näkökulmana hoitotyöntekijöiden kokemukset teknologian käyttöönotosta ja käytöstä tehostetussa palveluasumisessa

HYVINVOINTI- JA TERVEYTEKNOLOGIAN HYVÄKSYMINEN JA KÄYTTÖÖNOTTO

Näkökulmana hoitotyöntekijöiden kokemukset teknologian käyttöönotosta ja käytöstä tehostetussa palveluasumisessa

Pinja Juvonen
Opinnäytetyö
Kevät 2022
Hyvinvointia edistävien digipalveluiden
asiantuntija (YAMK)
Oulun ammattikorkeakoulu

TIIVISTELMÄ

Oulun ammattikorkeakoulu

Ylempi ammattikorkeakoulututkinto, Hyvinvointia edistävien digipalveluiden asiantuntija

Tekijä: Pinja Juvonen

Opinnäytetyön nimi: Hyvinvointi- ja terveysteknologian hyväksyminen ja käyttöönotto - Näkökulmana hoitotyöntekijöiden kokemukset teknologian käyttöönotosta ja käytöstä tehostetussa palveluasumisessa

Työn ohjaajat: Lehtori (TtM) Kati Immonen, Yliopettaja Kirsi Koivunen

Työn valmistuslukuksi ja -vuosi: Kevät 2022

Sivumäärä: 52 + 4 liitettä

Teknologiset ratkaisut voivat mahdollistaa ammattilaisille uusia tapoja toteuttaa parempaa ikääntyneiden ihmisten palvelua ja hoitoa. Hyvinvointi- ja terveysteknologioiden käyttöönottoa ja käyttöä tulisi tukea ja edistää asiakastyössä ikääntyneiden palveluissa, jotta teknologioiden hyödyntäminen mahdollistuisi. Opinnäytetyön aihe on muotoutunut sekä opinnäytetyön tekijän mielenkiinnosta että toimeksiantajan tarpeesta. Toimeksiantajana toimii Tammenlehväkeskus Oy.

Opinnäytetyö toteutettiin tutkimuksellisenä kehittämistyönä. Opinnäytetyön tutkimuksellisenä osiona toteutettiin laadullinen tutkimus, jonka tarkoituksena oli selvittää hoitotyöntekijöiden kokemuksia ja näkemyksiä teknologian käyttöönotosta ja käytöstä asiakastyössä tehostetussa palveluasumisessa. Tutkimuksen kohderyhmänä oli tehostetussa palveluasumisessa työskentelevät hoitotyöntekijät. Aineistonkeruumenetelmänä käytettiin teemahaastattelua (n=5) sekä ryhmähaastattelua (n=3). Haastattelujen tuottamaa tietoa arvioitiin aineistolähtöisellä sisällönanalyysillä. Opinnäytetyön tavoitteena oli tuottaa tietoa, jonka avulla voidaan tukea ja edistää hoitotyöntekijöiden hyvinvointi- ja terveysteknologian käyttöönottoa ja käyttöä asiakastyössä.

Tutkimuksen tulokset kuvasivat tehostetun palveluasumisen hoitotyöntekijöiden kokemuksia teknologian hyväksymiseen ja käyttöönottoon vaikuttavista tekijöistä. Tutkimustuloksissa nousi seitsemän osa-alueita: teknologian tuottama lisäarvo, teknologian käytettävyys, teknologian käyttömahdollisuudet, yksilölliset tekijät, perehdytys, resurssit sekä yhteiset toimintakäytännöt. Tutkimustulosten perusteella voidaan päätellä, että hyvinvointi- ja terveysteknologian käyttöönotossa on kyse laajasta kokonaisuudesta, jossa on huomioitava useita eri osa-alueita.

Tutkimustulosten perusteella nousseista tarpeista muodostui opinnäytetyön kehittämisosio. Kehittämisosiona toteutettiin teknologiaviikko tehostetussa palveluasumisessa. Teknologiaviikon tarkoituksena oli tarjota hoitotyöntekijöille mahdollisuus sekä itsenäiseen teknologioihin tutustumiseen että perehdytykseen teknologioiden käyttöönottamiseksi ja käyttämiseksi. Kehittämisosion tavoitteena oli tukea ja edistää hoitotyöntekijöiden teknologioiden käyttöönottoa tehostetussa palveluasumisessa asiakastyössä. Teknologiaviikon aikana hoitotyöntekijät hyödynsivät teknologioita päivittäin asiakastyössä. Kuitenkin teknologioiden käyttöönoton edistämiseksi tarvitaan vielä mahdollisesti muitakin toimia tutkimuksesta esiin nousseiden tarpeiden perusteella. Jatkokehittämisenä olisi tarpeellista tarkastella ja kehittää yhteisiä toimintakäytäntöjä teknologian käyttöönoton ja käytön tukemiseksi.

Asiasanat: hyvinvointi- ja terveysteknologia, teknologian käyttöönotto, teknologian hyväksyminen, hoitotyöntekijä, tehostettu palveluasuminen

ABSTRACT

Oulu University of Applied Sciences
Master's Degree Programme in Well-being Digital Service Expertise

Author: Pinja Juvonen

Title of thesis: The acceptance and implementation of health and welfare technology - Care workers' experiences in the implementation of technology in service housing with 24-hour assistance

Supervisors: MHSk Kati Immonen, Principal lecturer Kirsi Koivunen

Term and year when the thesis was submitted: Spring 2022

Number of pages: 52 + 4 appendices

Technology can provide solutions for professionals to offer better service and care for older people. To enable the use of technologies, the implementation and use of health and welfare technologies should be supported and promoted in the service for older people. The theme of this developmental research evolved from the interest of the author and Tammenlelväkeskus Oy.

The purpose of this thesis was to find out the care workers' experiences about the implementation and use of technology in service housing with 24-hour assistance. Research was based on qualitative methods. Data collection was conducted by using thematic interviews and group interview. The interviews were conducted for care workers in service housing with 24-hour assistance. Data-driven content analysis was used to analyse the data. The aim of the thesis was to produce information that can be used to support and promote the implementation and use of health and welfare technology for care workers in an organization that provides services for the elderly.

The results of the study described care workers' experiences about the factors influencing the acceptance and implementation of the technology. The seven main themes occurred from the results: the added value generated by the technology, the usability of the technology, the possibilities of using the technology, individual factors, instruction, resources and common operating practices. It can be concluded that the implementation of health and welfare technology is a large entity including several different themes.

Based on the research results the development section of the thesis was formed. As a development section, the technology week was organized in service housing with 24-hour assistance. The purpose of the technology week was to provide care workers with both the opportunity to become acquainted with the technologies independently and to become familiar with the introduction and use of the technologies. The aim of the development section was to support and promote care workers in the implementation of technologies in service housing with 24-hour assistance. During the technology week, care workers used technologies daily in client work. However, further action may be needed to promote the implementation of technologies, based on the needs identified in the study. As a further development, it would be necessary to review and develop common policies to support the implementation and use of technology.

Keywords: health and welfare technology, implementation of technology, technology acceptance, care worker, service housing with 24-hour assistance

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	7
2	HOITOTYÖNTEKIJÖIDEN KOKEMUKSET HYVINVOINTI- JA TERVEYSTEKNOLOGIAN KÄYTTÖÖNOTOSTA JA KÄYTÖSTÄ IKÄÄNTYNEIDEN PALVELUISSA	9
2.1	Hyvinvointi- ja terveysteknologia	9
2.2	Teknologian käyttöönotto	10
2.2.1	Teknologian hyväksyttävyyys	11
2.2.2	Teknologian käytettävyyys.....	12
2.2.3	Teknologian käyttäjäkokemus.....	12
2.3	Tehostettu palveluasuminen osana ikääntyneiden palveluita	13
2.3.1	Hoitotyöntekijät tehostetussa palveluasumisessa	14
2.3.2	Tehostettu palveluasuminen Tammenlehväkeskuksessa	14
2.4	Hoitotyöntekijöiden kokemukset hyvinvointi- ja terveysteknologian käyttöönotosta ikäntyneiden palveluissa.....	15
3	OPINNÄYTETYÖN TARKOITUS, TAVOITTEET JA TEHTÄVÄT	18
3.1	Tutkimuksellisen osion tarkoitus, tavoite ja kysymykset	18
3.2	Kehittämisosion tarkoitus ja tavoite	18
4	TUTKIMUKSELLISEN KEHITTÄMISTYÖN TOTEUTUS.....	19
4.1	Tutkimuksellinen osio	19
4.1.1	Tiedonhakustrategia	19
4.1.2	Osallistujat	20
4.1.3	Aineiston tuottaminen	21
4.1.4	Aineiston analyysi	23
4.2	Kehittämisosio	25
4.2.1	Teknologiaviikon osallistujat.....	26
4.2.2	Teknologiaviikko	26
4.2.3	Teknologiaviikon palaute.....	27
5	TUTKIMUKSEN TULOKSET	28
5.1	Tutkimuksellisen osion tulokset	28
5.1.1	Teknologian tuottama lisäarvo	29
5.1.2	Käytettävyyys.....	29
5.1.3	Käyttömahdollisuudet.....	30

5.1.4	Yksilölliset tekijät.....	31
5.1.5	Perehdytys	32
5.1.6	Resurssit.....	32
5.1.7	Yhteiset toimintakäytännöt.....	33
5.2	Kehittämisosion tulokset.....	34
5.2.1	Kokemukset teknologioista	34
5.2.2	Palaute teknologiaviikosta.....	35
5.3	Tulosten tarkastelua	36
6	POHDINTA.....	40
6.1	Tutkimuksen luotettavuus.....	40
6.2	Tutkimuksen eettisyys	41
6.3	Tutkimuksellisen kehittämistyön arviointi.....	43
6.4	Johtopäätökset ja jatkokehittämisaiheet	44
	LÄHTEET.....	46
	LIITTEET	53

1 JOHDANTO

Vähintään 70 vuotta täyttäneitä henkilöitä oli Suomessa vuoden 2019 lopussa 874 314 tilastokeskuksen väestörakennetilaston perusteella. Määrä on kasvanut kolmen vuoden aikana 100 000 henkilöllä. (Suomen virallinen tilasto 2020.) Suomessa väestörakenne muuttuu vaikuttaen kaikkiin sosiaali- ja terveyspalveluihin, kuitenkin selkeimmin ikääntyneiden palveluihin (Rissanen ym. 2020, 4). Hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi sekä vaihtoehtoisten palveluiden toteuttamiseksi luodaan uudenlaisia mahdollisuuksia digitalisaation ja uusien teknologioiden avulla. Toimivilla teknologian, tekoälyn ja robotiikan ratkaisulla voidaan sekä edistää hyvinvointia ikääntyneiden ihmisten hyvinvointia että tehostaa palvelujärjestelmän toimimista. Teknologiat voivat mahdollistaa myös ammattilaisille uusia tapoja toteuttaa parempaa palvelua ja hoitoa. Digitalisaation ja teknologioiden hyödyntäminen onkin yksi keskeisistä aihealueista Sosiaali- ja terveysministeriön laatusuosituksessa hyvän ikääntymisen turvaamiseksi ja palvelujen parantamiseksi 2020–2023. Keskeiset aihealueet kuuluvat myös valmistelussa olevaan ikäohjelmaan vuoteen 2030. (Sosiaali- ja terveysministeriö 2020, 12-13, 30.)

Hyvinvointi- ja terveysteknologian avulla on mahdollisuus vastata ikääntyvän väestön haasteisiin. Kaasalaisen ja Neittaanmäen (2018, 28) mukaan ikääntyneiden parissa teknologialla on käyttömahdollisuuksia hyvinvoinnin tukemisessa, etäkuntoutuksessa, toimintakyvyn edistämässä, omaseurannassa, kroonisten sairauksien omahoidossa, mielenterveyden edistämässä, yksinäisyyden vähentämässä, hyvän ravitsemustilan tukemisessa, muistitoimintojen tukemisessa, turvallisuuden tunteen edistämässä sekä lääkehuollossa. Myös hoitajat näkevät mahdollisuuksia teknologian käytössä henkilöstön ja asiakkaiden hyvinvoinnin tueksi (Bordi 2019, 33; Cohen, Kappel & Verloo 2017, 61; Rytönen 2018, 169; Huisman & Kort 2019). Teknologialla on kuitenkin mahdollisuuksien lisäksi myös omat haasteensa. Teknologiaan liittyvää kuormitusta koetaan vanhustyössä (Bordi 2019, 32), teknologian käyttäminen ei välttämättä tarjoa hoitajille lisää aikaa käytettäväksi asiakastyöhön (Rytönen 2018, 168) ja teknologian käyttöönoton yhteydessä voi ilmetä vastarintaa (Nilsen ym. 2016).

Teknologisia tuotteita ja palveluita muotoiltaessa, kehitettäessä, käyttöönotettaessa, käytettäessä sekä käytöstä poistettaessa tulee huomioida käyttäjien, asiakkaiden sekä sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöstön näkökulma (ETENE 2010, 26). Myös Sosiaali- ja terveysministeriön (2020, 32) mukaan digitaalisia palveluja ja teknologioita laajemmin otettaessa käyttöön, vaaditaan

vahvistamista työntekijöiden osaamisessa, muutosta työtavoissa sekä teknistä tukea työyhteisössä. Lisäksi on syytä varmistaa aina teknologian soveltuvuus käyttäjälleen, jolloin tarvitaan työntekijän ammattitaitoa sekä tietämystä esimerkiksi muistisairauden aiheuttamista rajoitteista. (Sosiaali- ja terveysministeriö 2020, 32.)

Opinnäytetyön tarkoituksena oli kuvata hoitotyöntekijöiden näkökulmasta hyvinvointi- ja terveysteknologian hyväksymiseen ja käyttöönottoon vaikuttavia tekijöitä tehostetussa palveluasumisessa. Opinnäytetyön tavoitteena oli tuottaa tietoa, jonka avulla voidaan tukea ja edistää hoitotyöntekijöiden hyvinvointi- ja terveysteknologian käyttöönottoa ja käyttöä asiakastyössä. Toimeksiantajana toimi Tammenlehväkeskus Oy. Työ jää toimeksiantajan käyttöön, hyödynnettäväksi nykyisten ja tulevien teknologiaratkaisujen hankintaan, käyttöönottoon ja käytön jalkauttamiseen.

Opinnäytetyö toteutettiin tutkimuksellisena kehittämistyönä, joka koostui tutkimuksellisesta osiosta sekä kehittämisosiosta. Opinnäytetyön tutkimuksellisena osiona toteutettiin laadullinen tutkimus, jossa selvitettiin hoitotyöntekijöiden kokemuksia ja näkemyksiä mobiiliteknologian käyttöönotosta ja käytöstä tehostetussa palveluasumisessa. Tutkimuksen kohderyhmänä oli tehostetussa palveluasumisessa työskentelevät hoitotyöntekijät. Aineistonkeruumenetelmänä käytettiin teemahaastattelua (n=5) sekä ryhmähaastattelua (n=3). Haastattelujen tuottamaa tietoa arvioitiin aineistolähtöisellä sisällönanalyysillä. Tutkimustulosten perusteella nousseista tarpeista muodostui opinnäytetyön kehittämisosio. Kehittämisosiona toteutettiin teknologiaviikko tehostetussa palveluasumisessa. Teknologiaviikon tarkoituksena oli tarjota hoitotyöntekijöille mahdollisuus sekä itsenäiseen teknologioihin tutustumiseen, että perehdytykseen teknologioiden käyttöönottamiseksi ja käyttämiseksi. Kehittämisosion tavoitteena oli tukea ja edistää hoitotyöntekijöiden teknologioiden käyttöönottoa tehostetussa palveluasumisessa asiakastyössä.

2 HOITOTYÖNTEKIJÖIDEN KOKEMUKSET HYVINVOINTI- JA TERVEYSTEKNOLOGIAN KÄYTTÖNOTOSTA JA KÄYTÖSTÄ IKÄÄNTYNEIDEN PALVELUISSA

2.1 Hyvinvointi- ja terveysteknologia

Hyvinvointiteknologiasta puhuttaessa tarkoitetaan teknisiä ratkaisuja, esimerkiksi laitteita ja järjestelmiä, joiden avulla on mahdollista ihmisten toimintakyvyn, terveyden ja hyvinvoinnin ylläpito tai parantaminen (Viirkorpi 2015, 5). Terveysteknologia määritellään lääketieteelliseen tarkoitukseen käytetyiksi lääkinällisiksi laitteiksi. Terveysteknologia avustaa niin sairauksien ennaltaehkäisyssä, diagnosoinnissa, hoidossa, tarkkailussa, kuvantamisessa, sairaudesta tai vammasta aiheuttavien haittojen kompensoinnissa kuin kuntoutuksessakin. (Sailab -MedTech Finland 2019.) Hyvinvointi- ja terveysteknologian erottelemiseksi käyttötarkoitus rajaa, kumpaan ryhmään teknologia kuuluu. Hyvinvointitekнологian voidaan ajatella olevan pääasiassa kuluttajalle suunnattu ratkaisu, terveysteknologian ollessa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutuottajille myytävä tuote. Terveysteknologia varustetaan CE-merkinnällä markkinoille saatettaessa, kun taas hyvinvointiteknologiassa CE-merkintää ei saa käyttää. (Nylund & Ruokoniemi 2018, 6–7.) Ikääntyneille suunnattua hyvinvointi- ja terveysteknologiaa kuvataan myös käsitteillä ikätekнологia, gerotekнологia tai gerontekнологia. Forsbergin ym. (2014, 13) mukaan ikäteknologialla tarkoitetaan teknologiaa, jonka tavoitteena on hyvän ikääntymisen tukemiseen suunnattujen laitteiden, palveluiden ja ympäristöjen tutkiminen ja kehittäminen.

Hyvinvointi- ja terveysteknologian käsitteeseen sisältyy myös mobiilitekнологia. Mobiilitekнологian eli matkapuhelimien sekä langattomien älylaitteiden käyttö on yleistynyt käyttöasteen kasvamisen ja käytön leviämisen myötä ympäri maailmaa (Holopainen 2015). Mobiiliteknologiassa on mahdollisuus ladata mHealth -sovelluksia eli terveysalan mobiilisovelluksia. Euroopan komission (2014, 3) mukaan terveysalan mobiilisovelluksilla (mHealth) viitataan mobiililaitteiden hyödyntämiseen lääketieteellisissä sekä kansanterveydellisissä käytännöissä. Mobiililaitteita ovat esimerkiksi matkapuhelimet, potilaiden seurantalaitteet, kämmentietokoneet ja muut langattomat laitteet. (Euroopan komissio 2014, 3.)

Tässä tutkimuksessa hyvinvointi- ja terveysteknologisena laitteena toimii Yetitablet. Yetitablet eli suurikokoinen kosketusnäyttöinen Android-käyttöjärjestelmän tabletti tarjoaa ikääntyneille sekä erityisryhmille pääsyn eri sovelluksien käyttöön esteettömästi. Yetitabletin sovelluksia voi hyödyntää niin vapaa-ajan aktiviteeteissa kuin kognitiivisessa ja fyysisessäkin kuntoutuksessa. Yetitabletin ominaisuuksina ovat muun muassa soveltuvuus videopuheluihin, muutettavuus älypöydäksi e-Box-jalustalla sekä soveltuvuus myös vaativiin hoivakohteisiin turvalasin ja teräsrakenteen ansiosta. (Kuori b.) Yetitabletiin on mahdollisuus liittää lisäksi YetiCare -palvelu. YetiCare -palvelussa yhdistyvät ammattilaisten kanssa kehitetyt YetiCare -sovellukset kuntoutukseen ja vapaa-aikaan sekä helppo käyttöliittymä isoine kuvakkeineen, optimoituine väreineen, näytön kirkkauden säätöineen, vahinkoklikkausten estoineen, helppoine navigointineen sekä näytön lukituksen mahdollisuksi-
neen (Kuori a). Opinnäytetyön tutkimusosiossa selvitettiin hoitotyöntekijöiden kokemuksia ja näkemyksiä Yetitabletin käyttöönotosta ja käytöstä tehostetussa palveluasumisessa. Vaikka Yetitablet on kooltaan suuri ja vaatii virtalähteen, määritettiin Yetitablet tässä opinnäytetyössä mobiiliteknologiaan kuuluvaksi välineeksi sen ollessa interaktiivinen Android-käyttöjärjestelmän kosketusnäyttötabletti.

2.2 Teknologian käyttöönotto

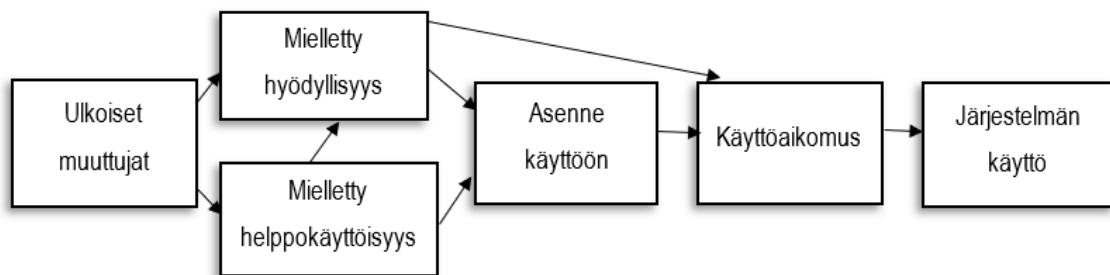
Teknologian käyttö eroaa apuvälineiden käytöstä. Apuvälineen käytön rajoituessa välineen ja käyttäjän väliseksi toiminnaksi, teknologia yhdistää käyttäjän osaksi laajempaa käyttökokonaisuutta, jossa eri osatoiminnot integroituvat toisiinsa ja toimivat vuorovaikutteisesti keskenään. Tällöin edellytetään hyviä yhteyksiä sekä yhteensopivuutta järjestelmien ja käytäntöjen välillä. Teknologisen ratkaisun tulee sopia myös palvelutoiminnan järjestelmiin. Palvelukokonaisuudessa teknologia ei voikaan jäädä irralliseksi osaksi, vaan sen on istuttava osaksi työntekoa esimerkiksi työaikojen, osaamisen ja ammatillisten pyrkimysten osalta. (Viirakorpi 2015, 5, 45.)

Teknologian käytön esteenä voi olla esimerkiksi teknofobiasta, teknologian hitaudesta tai teknologian toimimattomuudesta johtuva haluttomuus käyttää sovellusta. Esteitä voivat olla myös negatiiviset käyttökokemukset, puute osaamisessa, koulutuksen vähäisyys, kokemuksen vähäisyys sekä teknologian saavutettavuuden ongelmat. Saavutettavuuden ongelmiin liittyvät erityisesti käyttöliittymän vaikea käytettävyys tai sen epäsopivuus sekä vaikeasti hahmottuva operointilogiikka. (Saari luoma ym. 2010, 47.) Teknologian käyttöönoton haasteiden lisäksi keskeisenä haasteena on teknologian käytön jatkuvuus ja toiminnan vakiintuminen (Viirakorpi 2015, 49).

Avainasioina teknologian käyttöönoton onnistumiseen Viirkorpi (2015, 51–52) nostaa palvelun ja toiminnan kehittämisen, aktiivisten edistäjien avainaseman, henkilöstön myönteisen asenteen, käyttäjäkunnan harkitun valitsemisen, laitteiden ja järjestelmien hyvän käytettävyyden sekä ylläpidon toiminnan, riittävän perehdytyksen käyttöönotossa sekä hyödyttävyyden.

2.2.1 Teknologian hyväksyttävyys

Teknologian käyttöönoton edellytyksenä on sen hyväksyttävyys. Teknologian hyväksyttävyyttä koskien on Fred Davis (1986) esittänyt TAM-mallin (Technology Acceptance Model). Kuvassa 1. havainnollistetaan TAM-malli. Davis (1989, 320) tuokin esille kaksi tärkeää tekijää, mitkä vaikuttavat teknologian hyväksymiseen tai hylkäämiseen. Tekijät ovat mielletty hyödyllisyys (perceived usefulness) sekä mielletty helppokäyttöisyys (perceived ease of use). Miellettyyn hyödyllisyyteen liittyy se, missä määrin henkilö uskoo järjestelmän käytön parantavan häntä työstä suoriutumissa. Mielletty helppokäyttöisyys taas viittaa siihen, missä määrin henkilö uskoo, että käytettävästä järjestelmästä ei ole vaivaa. (Davis 1989, 320.) Mielletty hyödyllisyys ja mielletty helppokäyttöisyys vaikuttavat asenteeseen teknologian käyttöä kohtaan, jonka pohjalta muodostuu käyttöaikomus ja teknologian varsinainen käyttö (Davis, Bagozzi & Warshaw 1989, 985). TAM-mallilla nähdään mahdollisuuksia myös terveydenhuollossa, joskin mallia on tarpeellista mukauttaa terveydenhuollon kontekstiin (Holden & Karsh 2010).

Kuva 1. TAM-malli (Davis, Bagozzi & Warshaw 1989, 985).

TAM-mallin lisäksi on esitetty myös muita teknologian hyväksymismalleja. TAM2-malliin on lisätty miellettyä hyödyllisyyttä määrittäviksi tekijöiksi subjektiiviset normit sekä useita muita tekijöitä (Venkatesh & Davis, 2000, 188). Mathiesonin, Peacockin ja Chinin (2001, 92) laajennetussa TAM-mal-

lissa tuodaan taas mielletyn hyödyllisyyden ja mielletyn helppokäyttöisyyden rinnalle mielletyt resurssit. UTAUT-mallissa eli yhdistetyssä mallissa teknologian hyväksyttävyydestä korostetaan demografisten tekijöiden, kuten iän ja sukupuolen, huomiointia (Venkatesh ym. 2003, 447). Myös UTAUT-mallista on tehty uusi versio eli UTAUT2-malli, jossa lisäyksenä edelliseen malliin huomioidaan hedonistisen motivaation, hinta-arvon ja tottumuksen rooli teknologian käyttöön (Venkatesh ym. 2012, 162).

2.2.2 Teknologian käytettävyys

Käytettävyydellä tarkoitetaan laitteen tai palvelun helppokäyttöisyyttä, johon liittyy myös sen hyödyttövyys sekä saatavuus. Käytettävyyttä arvioitaessa pyrkimyksenä on arvioida sitä, kuinka käyttäjät käyttävät laitetta tai palvelua todellisissa käyttötilanteissa. Käyttäjien suoriutuessaan tavoitestaan vaivattomasti ja sujuvasti, on laite tai palvelu käytettävyydeltään hyvä. (Papunet.)

Jakob Nielsen on tehnyt tunnetuksi käytettävyyden käsitteen. Nielsen (1994, 26) jakaa käytettävyyden viiteen osa-alueeseen: *oppimiskykyyn, tehokkuuteen, muistettavuuteen, virheisiin sekä tyytyväisyyteen*. Oppimiskykyyn kuuluu se, että järjestelmä tulee olla helposti opittavissa. Tehokkuuteen kuuluu järjestelmän tehokas käytettävyys, jotta korkea tuottavuus on mahdollista käyttäjän opittua järjestelmän. Muistettavuuteen kuuluu se, että järjestelmän ollessa helposti muistettavissa, voi käyttäjä palata järjestelmään jonkin ajan kuluttua tarvitsematta opetella kaikkea uudestaan. Virheisiin kuuluen järjestelmässä tulisi olla vähäinen virhesuhde eli järjestelmää käyttäessä käyttäjät tekisivät vähän virheitä ja virheistä olisi helppo toipua. Katastrofisia virheitä ei saa esiintyä. Tyytyväisyyteen kuuluu järjestelmän miellyttävä käyttö, jolloin käyttäjät subjektiivisesti ovat tyytyväisiä ja pitävät järjestelmän käytöstä. (Nielsen 1994, 26.)

2.2.3 Teknologian käyttäjäkokemus

Käyttäjäkokemus nousee koetusta tunnetilasta liittyen teknologian käyttöön ja käyttökontekstiin. Käyttäjäkokemukseen vaikuttavia taustatekijöitä on useita, joista keskeisimpinä tavoitteet, aikaisempi kokemus, odotukset sekä itsesäätely. Käyttäjäkokemusta ei ole vain sen ”hyvyys” tai ”huonous”. Keskeistä on koettu merkitys eli minkälainen tarkoitus tuotteella on omaan elämään. Käyt-

täjäkokemuksen ja käytettävyyden eroavaisuutena toisistaan on käyttäjäkokemuksen merkityksellisyys sen suhteen, kuinka käyttäjä kokee tuotteen omasta näkökulmastaan eikä niinkään teknologian hyödyllisyys yleisesti ottaen nähtynä. (Saariluoma ym. 2010, 41–42.)

Käyttäjäkokemukseen liittyvät eletyn elämän kokemukset sekä aikaisemmat teknologiakokemukset. On teknologia sitten kuinka hyvä tahansa toiminnallisuutensa osalta, ei käyttäjä ota sitä omakseen, mikäli hän kokee teknologian kokemusmaailmansa kautta esimerkiksi kompleksiseksi, vaikeakäyttöiseksi, hämmentäväksi, mahdollisia toiminnanvajavuuksia korostavaksi, yksityisyyttä loukkaavaksi tai elinympäristöä häiritseväksi. Negatiivinen käyttäjäkokemus herkästi johtaa negatiiviseen asennoitumiseen yleisestikin teknologian suhteen, kun taas positiivinen käyttäjäkokemus toimii teknologian käyttöä kannustavana. Positiivisen käyttäjäkokemuksen muodostumiseksi oleellista on pystyvyyden tunne eli tunne siitä, että kykenee hallitsemaan tuotteen käytön. (Saariluoma ym. 2010, 42–44.)

2.3 Tehostettu palveluasuminen osana ikääntyneiden palveluita

Ikääntynyt väestö on määrältään suuri ja edelleen kasvava. Ikääntyneiden ihmisten joukossa on toimintakyvyn, terveydentilan sekä taloudellisten mahdollisuuksien osalta hyvin erilaisissa tilanteissa olevia ihmisiä. Ensiarvoisen tärkeää on edistää hyvinvointia, terveyttä, toimintakykyä sekä osallisuutta. (Sosiaali- ja terveysministeriö 2020, 11–12.) Ikääntyneiden palvelut järjestetään sosiaali- ja terveydenhuollon osana. Ikääntyneiden palveluihin kuuluvat ehkäisevät palvelut ja kuntoutus, palvelutarpeen arviointi, terveyspalvelut, veteraanipalvelut, asumispalvelut, kotipalvelu ja kotisairaanhoido, laitoshoido, muistisairaiden palvelut sekä omaiselle tai muulle läheiselle myönnettävä omaishoidon tuki. (Sosiaali- ja terveysministeriö.)

Ikääntyneiden asumispalveluihin kuuluu tehostettu palveluasuminen. Sosiaalihuoltolaissa (1301/2014, 21 §) tuodaan esiin, että tehostettu palveluasuminen järjestetään ympärivuorokautista hoitoa ja huolenpitoa tarvitseville henkilöille. Tehostetussa palveluasumisessa järjestetään ympärivuorokautisesti asiakkaan tarpeen mukaisia palveluja, joihin lukeutuu niin hoito ja huolenpito, toimintakykyä tukeva ja edistävä toiminta, ateriapalvelut, vaatehuolto, peseytymispalvelut, siivouspalvelut kuin sellaiset palvelutkin, jotka edistävät osallisuutta ja sosiaalista kanssakäymistä (Sosiaalihuoltolaki 1301/2014, 21 §.)

2.3.1 Hoitotyöntekijät tehostetussa palveluasumisessa

Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvveluista (2012/980, 3 a §) määrittelee välittömään asiakastyöhön osallistuviksi henkilöiksi iäkkäiden henkilöiden tehostetussa palveluasumisessa sekä pitkäaikaisessa laitoshoidossa sairaanhoitajat, terveydenhoitajat, lähihoitajat, perushoitajat, geronomit, kodinhoitajat, sosiaalialan ohjaajat ja kasvat-tajat, sosionomit, soveltuvan ammatti- tai erikoisammattitutkinnon suorittaneet, soveltuvan opisto-asteisen tutkinnon suorittaneet, fysioterapeutit, toimintaterapeutit, kuntoutuksen ohjaajat, kotiavus-tajat, hoitoapulaiset, hoiva-avustajat, viriketoiminnan ohjaajat ja muut vastaavat asiakkaan sosiaa-lisen toimintakyvyn ylläpitoon osallistuvat työntekijät sekä toimintayksiköiden johtajat ja vastuuhenkilöt. Tässä opinnäytetyössä välitöntä asiakastyötä tekevät työntekijät rajataan hoitotyöntekijöihin. Hoitotyöntekijöitä ovat esimerkiksi perus- ja lähihoitajat, sairaanhoitajat sekä hoiva-avustajat.

Sosiaali- ja terveysministeriön (2020, 35) laatusuosituksessa tuodaan esiin suosituksia digitalisaa-tion ja uusien teknologioiden osalta. Suosituksena on teknologian, tekoälyn ja robotiikan käytön, seurannan ja arvioinnin toteuttaminen niin ikäihmisten hyvinvoinnin, terveyden ja toimintakyvyn kuin palveluiden ja työntekijöidenkin tukemiseksi. Suosituksen mukaan myös teknologian kehitystä seurataan aktiivisesti organisaatioissa ja arvioidaan sen mahdollistamia hyötyjä työn organisointiin, asiakasturvallisuuden ja työturvallisuuden vahvistamiseen sekä tuottavuuteen. Suositukseen kuu-luen digitaalisten palveluiden, teknologioiden käytön sekä tietoturvan osalta työnantaja varmistaa henkilöstön osaamiseen ja tarpeen mukaisen kouluttamisen. Lisäksi suosituksena on asiakkaille ja työntekijöille konsultoinnin mahdollisuuden sekä teknisen tuen varmistaminen. (Sosiaali- ja ter-veysministeriö 2020, 35.)

2.3.2 Tehostettu palveluasuminen Tammenlehväkeskuksessa

Sosiaali- ja terveystalvveluja tuottava ja kehittävä Tammenlehväkeskus Oy on perustettu vuonna 2007 ja sen omistaa Tammenlehväseätiö. Tammenlehväkeskus palvelee sotainvalideja sekä muita sotiemme veteraaneja. Nykyään Tammenlehväkeskuksessa asiakkaina on jo pääosin muita sosiaali- ja terveystalvveluja tarvitsevia. Tammenlehväkeskus on keskittynyt kuntoutuksessa ja hoidossa sekä neurologisiin, ortopedisiin, ikääntyviin että muistisairaisiin asiakkaisiin. Tammenlehväseätiökonserni kuuluu osana Tampereen kaupunkikonserniin toimien yhtenä Tam-pereen kaupungin tytäryhtiöistä. (Tammenlehväkeskus b.)

Tammenlehväkeskuksessa tuotetaan kuntoutus-, asumis- sekä tukipalveluita. Tehostettu palveluasuminen kuuluu asumispalveluihin. (Tammenlehväkeskus b.) Tehostetussa palveluasumisessa asukkaiden omatoimisuutta tuetaan sekä mahdollistetaan turvallinen ja kodikas asumisympäristö. Henkilökunta huolehtii ympärivuorokautisesti asukkaiden hyvinvoinnista. Asukkailla on mahdollisuus osallistua toimintakykyä tukevaan kulttuurikuntoutukseen sekä ohjattuun ryhmätoimintaan. Tammenlehväkeskuksen tehostettu palveluasuminen on Tampereen kaupungin järjestämää ostopalvelua. (Tammenlehväkeskus a.) Opinnäytetyön tutkimus- sekä kehittämisosio toteutettiin Tammenlehväkeskuksen tehostetun palveluasumisen yksiköissä.

2.4 Hoitotyöntekijöiden kokemukset hyvinvointi- ja terveysteknologian käyttöönotosta ikääntyneiden palveluissa

Hoitajat näkevät mahdollisuuksia teknologian käytössä henkilöstön ja asiakkaiden hyvinvoinnin tueksi (Bordi 2019, 33; Cohen ym. 2017, 61; Rytönen 2018, 169; Huisman & Kort 2019). Esimerkiksi viriketoimintaan nähdään mahdollisuuksia terveydenhuoltoteknologisten apuvälineiden sekä etäyhteyksien hyödyntämisen osalta (Bordi 2019, 33). Sosiaalisen robotin osalta ammattilaiset näkevät positiivisen vaikutuksen asiakkaisiin luoden lisäarvoa työhön hauskanpidon kautta (Huisman & Kort 2019). Erilaisissa turvalaitteissa, -järjestelmissä ja palveluissa taas nähdään enemmän mahdollisuuksia vanhusten arjen helpottamiseen ja turvallisuuden tukemiseen kuin hoitajien omaan työhön (Rytönen 2018, 6). Myös Cohenin ym. (2017, 61) tutkimuksen perusteella hoitajat ovat melko vakuuttuneita tulevaisuuden innovatiivisten tekniikoiden mahdollisuudesta auttaa ikääntyviä aikuisia pysymään kodeissaan, optimoimaan potilasturvallisuutta ja hillitsemään kustannuksia, vaikka tutkimuksessa älykkään langattoman sensorijärjestelmän toimenpiteiden hyväksyttävyyttä vaihteli matalasta kohtalaiseen päivittäisessä kliinisessä käytännössä.

Kivekkään ym. (2020, 233–234) tutkimuksen perusteella hoitajien ja opiskelijoiden käyttöodotukset hyvinvointitekniikkaa kohtaan ovat myönteiset ja heidän arvioimana hyvinvointitekniikka kaiken kaikkiaan tulee olemaan perusteltua sekä tarkoituksenmukaista. Myös Rytösen (2018, 168) mukaan hoivatyöntekijät tiedostavat teknologian tarpeellisuuden. Teknologialla on kuitenkin mahdollisuuksien lisäksi myös omat haasteensa. Teknologiaan liittyvää kuormitusta koetaan vanhustyössä (Bordi 2019, 32). Teknologian käyttäminen ei välttämättä myöskään tarjoa hoitajille lisää aikaa käytettäväksi asiakastyöhön (Rytönen 2018, 168).

Teknologian osalta hoitotyöntekijät kokevat tekniset haasteet rajoitteina (Saborowski & Kollak 2015, 140; Huisman & Kort 2019; Cohen ym. 2017, 54; De Veer ym. 2011). Esimerkiksi Huismanin ja Kortin (2019) tutkimuksessa hoitoalan ammattilaiset kokivat sosiaalisen Zora-robotin käyttöön useita esteitä, kuten käynnistysaika ja ohjelmistoviat. Myös Cohenin ym. (2017, 54, 56) tutkimuksessa hoitajista suuri osa oli tyytymättömiä älykkään langattoman anturijärjestelmän suorituskykyyn, useita esteitä oli tekniikan hyödyllisyydessä ja helppokäyttöisyydessä päivittäisessä käytössä. Järjestelmän tarkoituksena oli arvioida ikääntyneen kotona liikkumista ja hälyttää hoitajille käytöksen muutoksista, kuten kaatumisista, toistuvista wc-käynneistä tai lyhyistä vuodelepoajoista. (Cohen ym. 2017, 54, 56.) Käyttöä haittaavia tekijöitä ilmeni myös De Veer ym. (2011) tutkimuksessa, jossa selvitettiin uusien teknologioiden käyttöönottoa hoitotyössä. Yleisimmin hoitohenkilöstö mainitsi toimintahäiriöt, käytön helppouden, merkityksen potilaalle sekä riskit potilaille. Uuden teknologian onnistuneen käyttöönoton edellytys onkin analysoida niitä tekijöitä, jotka saattavat estää tai edistää käyttöönottoa mahdollisten käyttäjien keskuudessa. (De Veer ym. 2011.)

Eri käyttäjäryhmät saattavat suhtautua teknologiaan eri tavoin. Baudin ym. (2020) poikkileikkaus-tutkimuksessaan tutkivat ja kuvasivat kokemuksia hyvinvointiteknologian käytöstä kunnan vanhus-ten hoidossa työntekijöiden sukupuolen, iän ja ammatin mukaan. Henkilöstö yleisesti suhtautui uusiin teknologioihin erittäin myönteisesti. Sekä sukupuoli- että ikäeroilla voi olla kuitenkin vaikutusta näihin näkökulmiin. Tutkimuksessa työntekijöillä oli eroja suhtautumisessa teknologiaan, teknologian käytössä yleisesti sekä osallistumisessa uuden hyvinvointiteknologian hankintaa koskevaan päätöksentekoon. (Baudin ym. 2020.) Käyttäjäryhmien suhtautumisen eroavaisuuksien lisäksi sillä on mahdollisesti vaikutusta, minkälaista teknologiaa ollaan ottamassa käyttöön. Esimerkiksi Johansson-Pajalan ja Gustafssonin (2020) tutkimuksessa tuodaan ilmi, että hoivarobottien osalta käyttöönotto näyttää olevan haastavampaa verrattuna hyvinvointiteknologiaan yleensä vanhus-ten hoivapalveluissa, kun huomioidaan robotiikkaan liittyvä konteksti, vallitsevat asenteet sekä ennakkoluulot.

Teknologian käytön yhteyteen liittyy niin aikapaineita kuin teknologian käyttäjäystävällisyyden ja toimintavarmuuden ongelmiakin. Yleistä näyttää olevan, ettei teknologian käyttöön saa riittävästi koulutusta tai ohjeistusta organisaatiossa. Käytäntönä työpaikalla onkin usein se, että odotetaan työntekijöiden opastavan toinen toisiaan uuden teknologian käytössä. Koulutuksen ja perehdytyk- sen saamiseen saattaa työntekijöillä erilaisia mahdollisuuksia, esimerkiksi koulutusta tarjottaessa vain osalle henkilöstöstä tai mikäli aikataulusyistä ei ole mahdollisuus osallistua koulutukseen.

(Bordi 2019, 32–33.) Myös Viirkorpi (2015, 45) tuo esiin, että teknologiaa käyttöönotettaessa työ- määrä lisääntyy ja haasteena on lisääntyneen työmäärän mahduttaminen arjen työhön. Näyttää olevan tärkeää, löytyykö esimerkkinä toimivia ja teknologian käytössä tukevia työntekijöitä, jotka ovat aktiivisia ja voivat ottaa lisävastuuta (Viirkorpi 2015, 45). Lisäksi Bordi (2019, 35) nostaa esiin yhtenä kehittämisehdotuksena työntekijöiden osallistamisen toiminnan kehittämisessä uusien toimivien ideoiden ja toimintatapojen edistämiseksi. Hoitotyöntekijöiden roolin tukemiseksi teknologian käyttäjinä ja edistäjinä, on heidän kokemuksensa otettava vakavasti (Saborowski & Kollak 2015, 140).

Teknologian hyödyntämiseksi tulee teknologioiden olla tarkoitustaan vastaavia, helppokäyttöisiä ja luotettavia (Rytönen 2018, 168). Myös Cohen ym. (2017, 54) suosittelivat hyväksyttävyyden edistämiseksi käyttäjälähtöisempiä toteutusstrategioita ja sulautetumpaa mallia hoitotyöhön. Hyvinvointitekniikan hyväksyttävyyteen liittyen Alakärppä (2014, 89–90) tuo ilmi, että teknologian hyväksymiseksi ei riitä yksinään sen funktionaalinen tarve tai helppokäyttöisyys, vaan hyvinvointitekniikan erityispiirteet tulee huomioida. Hyväksyttävyyden arvioimiseksi ei yhteisön ja identiteetin merkitystä voida ohittaa. Myös kriteerit hyväksyttävyydelle ovat aikaan ja paikkaan sidotut muun- tuen käyttöympäristön ja käytettävän teknologian mukaan. Lisäksi kokonaisuuden ymmärtämiseksi edellytetään toiminnan ja käytäntöjen selittämistä ihmisen toimintaympäristön koostuessa monita- soisista keskenään vaikuttavista ympäristöistä. (Alakärppä 2014, 89–90.)

Teknologian käyttöönoton yhteydessä voi ilmetä vastarintaa (Nilsen ym. 2016). Esimerkiksi Glomsås ym. (2020) tutkimuksessa rajallinen osaaminen vaikutti terveydenhuollon ammattilais- ten asenteisiin ja halukkuuteen käyttää hyvinvointitekniikkaa. Mikäli ajatellaan teknologian kehit- tämisen olevan toivottavaa, on silloin pyrittävä voittamaan teknologiaan liitettyjä ennakkoluuloja ja pelkoja (Mäkisalo-Ropponen 2017, 11). Alakärppä (2014, 90) nostaakin esiin sen, että hyvinvointi- tekniikan hyväksyttävyyden arvioimiseksi tulee huomioida yhteisö merkityksineen, moniulottei- suus toimintaympäristön ja kontekstin osalta, toimijoiden roolit, teknologian ominaisuudet sekä käy- tännöt, joita teknologia mahdollistaa. Myös Viirkorpi (2015, 51) tuo esiin, että teknologiaa käyttöön otettaessa kyse ei olekaan itsessään laitteiden käyttöönotosta, vaan teknologian käyttöönotossa ensisijaista on palvelun ja toiminnan kehittäminen soveltuvaa teknologiaa hyödyntäen.

3 OPINNÄYTETYÖN TARKOITUS, TAVOITTEET JA TEHTÄVÄT

Opinnäytetyön tarkoituksena oli kuvata hoitotyöntekijöiden näkökulmasta hyvinvointi- ja terveysteknologian hyväksymiseen ja käyttöönottoon vaikuttavia tekijöitä tehostetussa palveluasumisessa. Opinnäytetyön tavoitteena oli tuottaa tietoa, jonka avulla voidaan tukea ja edistää hoitotyöntekijöiden hyvinvointi- ja terveysteknologian käyttöönottoa ja käyttöä asiakastyössä.

3.1 Tutkimuksellisen osion tarkoitus, tavoite ja kysymykset

Tutkimuksen tarkoituksena oli kuvata, millaisia näkemyksiä ja kokemuksia hoitotyöntekijöillä on mobiiliteknologian käyttöönotosta ja käytöstä asiakastyössä tehostetussa palveluasumisessa. Tutkimuksen tavoitteena oli tuottaa tietoa, jonka avulla hoitotyöntekijöitä voidaan tukea hyvinvointi- ja terveysteknologian käyttöönotossa ja käytössä.

Opinnäytetyön tutkimuskysymykset olivat seuraavanlaiset:

1. Minkälaisia kokemuksia tehostetun palveluasumisen hoitotyöntekijöillä on mobiiliteknologian käyttöönotosta ja käytöstä asiakastyössä?
2. Mitkä tekijät tukevat hoitotyöntekijöiden hyvinvointi- ja terveysteknologian hyväksymistä asiakastyössä ikääntyneiden palveluissa?
3. Mitkä tekijät estävät hoitotyöntekijöiden hyvinvointi- ja terveysteknologian hyväksymistä asiakastyössä ikääntyneiden palveluissa?

3.2 Kehittämisosion tarkoitus ja tavoite

Opinnäytetyön kehittämisosiona toteutettiin teknologiaviikko toimeksiantajaorganisaation tehostetun palveluasumisen yksiköissä. Opinnäytetyön kehittämisosiona toteutetun teknologiaviikon sisältö suunniteltiin tutkimustuloksista esiin nousseiden kehittämistarpeiden pohjalta. Teknologiaviikon tarkoituksena oli tarjota hoitotyöntekijöille mahdollisuus sekä itsenäiseen teknologioihin tutustumiseen, että perehdytykseen teknologioiden käyttöönottamiseksi ja käyttämiseksi. Kehittämisosion tavoitteena oli tukea ja edistää hoitotyöntekijöiden hyvinvointi- ja terveysteknologioiden käyttöönottoa tehostetussa palveluasumisessa asiakastyössä.

4 TUTKIMUKSELLISEN KEHITTÄMISTYÖN TOTEUTUS

4.1 Tutkimuksellinen osio

Opinnäytetyö oli tutkimuksellinen kehittäminen, joka koostui tutkimuksellisesta osiosta ja kehittämisosiesta. Opinnäytetyön tutkimuksellinen osio sisälsi laadullisen tutkimuksen, jossa selvitettiin työntekijöiden kokemuksia ja näkemyksiä Yetitabletin käyttöönotosta ja käytöstä asiakastyössä tehostetussa palveluasumisessa. Tutkimuksen kohderyhmänä oli tehostetun palveluasumisen hoitotyöntekijät. Aineistonkeruumenetelmänä käytettiin teemahaastattelua (n=5) sekä ryhmähaastattelua (n=3). Haastattelujen tuottamaa tietoa arvioitiin aineistolähtöisellä sisällönanalyysillä.

Laadullisessa tutkimuksessa huomion kohteena voi olla ihmisten toiminnassa läsnä olevat merkitykset tai heidän sisäisille kokemuksille antamansa merkitykset. Avainroolissa näiden merkitysten ymmärtämisessä on ihmiset, joiden toiminta tai kokemukset ovat tutkimuksen kohteena. Tarkoituksena on siis tutkittavien ihmisten sekä heidän keskinäisen toimintansa näkökulmasta maailman kuvaaminen. (Juhila 2021b.) Tutkimuksessa suosittiin laadullisia eli kvalitatiivisia menetelmiä tutkittavien näkökulmien kuvaamiseksi. Juhilan (2021b) mukaan kvalitatiivisen aineiston suosimisella tarkoitetaan ensinnäkin sitä, että tutkimuksen aineistoina on käytössä empiiriset aineistot kuten tekstit, keskustelut, haastattelut tai havainnointipäiväkirjat. Toiseksi kvalitatiivisen aineiston suosimisella tarkoitetaan, että aineistoja ei ensisijaisesti muokata numeeriseksi, vaikka aineistosta asioiden laskemisella olisikin joskus mahdollista tukea kvalitatiivista analyysiä. Täten laadullisessa tutkimuksessa ei tavallisesti tulosten päättely ole sen varassa, kuinka moni esimerkiksi haastatelluista puhuu jostain asiasta. (Juhila 2021b.) Vaikka laadulliseen tutkimukseen kuuluu empiirisyys eli tutkimuksen perustuminen erilaisiin aineistoihin sekä niiden analysointiin, ei se estä teoreettisuutta. Päinvastoin empiiriseen laadulliseen tutkimukseen tarvitaankin joitakin teoreettisia kiinnekohtia. (Juhila 2021a.)

4.1.1 Tiedonhakustrategia

Tutkimuksen tietoperustan koostamiseksi haettiin tietoa teknologian käyttöönottoon liittyvistä tekijöistä hoitotyöntekijöiden näkökulmasta. Tietoa haettiin kotimaisista artikkeleista, kehittämis- ja tut-

kimustyön raporteista sekä selvityksistä. Kotimaisia ja kansainvälisiä tieteellisiä artikkeleita haetaan CINAHL- (Ebsco), Oula-Finna Oamk-, PubMed- ja Google Scholar-tietokannoista. Tiedonhakuprosessin tukena hyödynnettiin Oula-Finnan kirjaston informaattikkoa.

Hakuprosessissa haut toteutettiin tietokannoittain määriteltyjä hakusanoja käyttäen. Suomen ja englannin kielellä käytettyjä hakusanoja eri yhdistelmin olivat teknologiaa kuvaavat termit, käyttöönottoa, käyttöä ja käyttökokemuksia kuvaavat termit sekä vanhustyötä ja hoitotyöntekijöitä kuvaavat termit (Taulukko 1). Tietoperustaan valikoitiin mukaan tuoreet ja vertaisarvioidut tutkimukset ja selvitykset, joista oli koko teksti saatavilla.

Käsitteet	Hakusanoja suomeksi	Hakusanoja englanniksi
Teknologiaa kuvaavat termit	teknologia, hyvinvointiteknologia, geroteknologia, geronteknologia, ikätekknologia	technology, gerontechnology, welfare technology, assistive technology
Käyttöönottoa, käyttöä ja käyttökokemuksia kuvaavat termit	käyttöönotto, käyttö, käyttökokemus, kokemus, asenne, hyväksyminen, suhtautuminen	implementation, experience, perception, acceptance, attitude
Vanhustyötä ja hoitotyöntekijöitä kuvaavat termit	hoitotyö, geriatria, vanhustyö, vanhustyöntekijä, hoitohenkilöstö, hoitotyöntekijä, hoitaja	gerontology, elder care, care worker, nurse, professional, personnel, employee

Taulukko 1. Tiedonhaussa käytettyjä hakusanoja.

4.1.2 Osallistujat

Tutkimusvaiheessa toimijat eli ne, joita haastateltiin, olivat organisaation tehostetussa palveluasumisessa työskenteleviä hoitotyöntekijöitä. Teemahaastattelussa haastateltavia hoitotyöntekijöitä oli viisi (n=5) ja ryhmähaastattelussa kolme (n=3). Teemahaastattelujen sekä ryhmähaastattelujen toimijat valittiin harkinnanvaraisesti. Harkinnanvaraisessa otannassa kysymyksenä on vahvojen teoreettisten perusteiden rakentaminen (Eskola & Suoranta 1998, Luku 1, Harkinnanvarainen otanta). Jotta tutkittavasta aiheesta voitiin saada riittävästi perusteltua tietoa, haastateltaviksi valittiin henkilöitä, joilla on käsitys ja kokemusta tutkittavasta aiheesta. Molempiin haastatteluihin osallistuminen perustui hoitotyöntekijöiden vapaaehtoisuuteen. Ryhmähaastattelussa pyrittiin huomioimaan suhteellisen homogeeninen ryhmä. Homogeenistä ryhmää tulisi suosia jo sen vuoksi, jotta kaikki

osallistujat ymmärtävät käsiteltävät kysymykset ja käsitteet keskustelun toteutumisen mahdollistamiseksi (Eskola & Suoranta 1998, luku 3, Ryhmähaastattelu).

4.1.3 Aineiston tuottaminen

Haastattelu on yleisesti käytetty tapa tutkimusaineistojen tuottamisessa. Tutkimushaastattelun tavoitteena onkin tietoa ja aineistoa tuottamalla vastata tutkimusongelmaan. (Hyvärinen, Suoninen & Vuori 2021.) Haastattelua voidaan suosia, kun ennalta on tiedossa tutkimuksen tuottavan monitahoisesti ja eri suuntaisia vastauksia. Haastattelu mahdollistaa myös saatavien tietojen syventämisen. (Hirsjärvi & Hurme 2015, 35.) Ennakkoon ajateltiin hoitotyöntekijöillä olevan erilaisia näkemyksiä ja kokemuksia teknologian käyttöönotosta.

Puusan (2020, Haastattelun lajeista) mukaan haastattelulajeja voidaan jaotella strukturointiasteen eli sen mukaan, kuinka vapaamuotoisesti haastattelu toteutetaan. Erilaisia haastatteluja ovat esimerkiksi avoin haastattelu, teemahaastattelu, puolistrukturoitu ja strukturoitu haastattelu. Yksilöhaastattelun ohella myös pari- tai ryhmähaastattelua on mahdollista käyttää. (Puusa 2020, Haastattelun lajeista.) Opinnäytetyössä käytettiin teemahaastattelua sekä ryhmähaastattelua. Haastattelujen pohjana hyödynnettiin TAM-mallia sekä Nielsenin käytettävyyden osa-alueita. Haastattelut laadittiin yhdessä toimeksiantajan työelämäohjaajien kanssa. Haastattelujen teemat olivat hyväksyminen, käytettävyys, perehdytys, käyttökokemukset sekä kehittämisideat teknologian käyttöönottoon. Haastatteluissa tukena käytettiin ennalta laadittua haastattelurunkoa (Liite 1). Etukäteen suunniteltu haastattelurunko auttaa varmistamaan keskustelun keskittymisen tutkimuksen kannalta olennaisiin asioihin (Puusa 2020, Haastattelun lajeista).

Teemahaastattelussa aihepiirit eli teemat on etukäteen päätetty, mutta tyypillisestä strukturoidusta haastattelusta poiketen kysymysten tarkka järjestys ja muoto puuttuvat (Eskola & Suoranta 1998, luku 3, Haastattelu). Vapaamuotoinen teemahaastattelu voidaankin nähdä olevan hyvin lähellä luonnollista keskustelutilannetta (Alasuutari 2012, luku 8.1). Teemahaastattelussa vastaamisen vapaudella myös tarjotaan oikeus haastateltavan puheelle (Hyvärinen ym. 2021). Ryhmähaastattelua voidaan käyttää yksilöhaastattelun ohella, jolloin esimerkiksi yksilöhaastattelujen jälkeen toteutetussa ryhmähaastattelussa voidaan katsoa mitä uutta vastaajilla on antaa tutkittavasta asiasta. Ryhmähaastattelun avulla voidaan tavoitella ymmärtämistä ja oivaltamista sekä tavoitella uusia

ideoita. Myös ryhmähaastattelussa tavoitteena on strukturoidun sijaan suhteellisen vapaamuotoisen, mutta kuitenkin asiassa pysyvän keskustelun toteutuminen. (Eskola & Suoranta 1998, luku 3, Ryhmähaastattelu.) Tässä opinnäytetyössä vastauksien saamiseksi tutkimuskysymyksiin oli tarkoituksenmukaista käyttää sekä teemahaastattelua että ryhmähaastattelua. Teemahaastattelulla pyrittiin antamaan oikeus haastateltavan puheelle ja ryhmähaastattelulla pyrittiin selvittämään yhteistä näkemystä sekä toisaalta tavoittelemaan uusia ideoita.

Aineiston voi ajatella olevan todellisuuden näytteitä, otteita ja jälkiä. Empiirisen tutkimuksen pohjana on, kuinka tutkijat analysoivat eri aineistoja. Tutkijan aktiivisen työn tuloksena on aineiston muodostaminen tutkimukseen. Siksi nykyajatteluna puhutaankin aineiston tuottamisesta sen sijaan, että puhuttaisiin aineiston keräämisestä tai hankkimisesta. Aineiston tuottamisessa eroa on kuitenkin sen osalta, kuinka vahva vaikutus tutkijalla on aineistoon. (Vuori 2021a.) Tässä tapauksessa opinnäytetyön toteuttajan toimesta vaikutettiin idean keksimiseen aineistosta, valittiin ja rajattiin aineisto kooltaan sopivaksi tarkoitus huomioiden sekä analyysia varten työstettiin aineistoa. Haastatteluja toteuttaessa vaikutettiin vahvasti aineistoon opinnäytteen toteuttajan muotoillessa kysymykset ja keskustelunaiheet sekä ollessa läsnä haastattelutilanteessa.

Ei ole sääntöä sen suhteen, kuinka paljon aineistoa tarvitaan. Laadullisessa tutkimuksen suurten lukumäärien sijaan on mieluummin pyrkimys saavuttaa enemmän analyysiin syvyyttä ja oivaltavuutta laajuuden sijasta. (Vuori 2021a.) Pyrkimyksenä oli suhteuttaa opinnäytetyön tekijän oma työmäärä siten, että aineistossa oli vaihtelevuutta tutkimuskysymyksien tarkasteluun, mutta kuitenkin aineiston määrää rajaten, jotta aineistoon perehtyminen ei jäänyt pinnalliseksi. Aineistot tallennettiin äänitiedostoiksi, jonka jälkeen toteutettiin niille litterointi eli saatettiin tekstimuotoon. Koko haastatteludialogille yhtenä vaihtoehtona onkin sana sanalta puhtaaksi kirjoittaminen eli litterointi (Hirsjärvi & Hurme 2015, 138). Aineiston oltua kohtalaisen pieni, valittiin aineiston kirjoittaminen tekstiksi. Analyysi toteutettiin sekä näistä tekstimuotoisista analyyseista, mutta myös kuuntelemalla alkuperäisiä tallenteita. Tutkimuksessa käytettiin aineistona opinnäytetyön tekijän harkitsemissa näytteitä.

4.1.4 Aineiston analyysi

Aineiston laadullinen analyysi voidaan kuvata aineiston tiivistämisenä ja jalostamisena teoreettiseen muotoon. Aineiston analyysissä tulisi aikaansaada pienestä jotain suurempaa ja päästä pintaa syvemmälle. Analyysia kuvataan usein myös tulkitsemiseksi. Aineiston analyysin tavoitteena on aineiston informaatioarvon lisääminen. (Günther, Hasanen & Juhila 2021.)

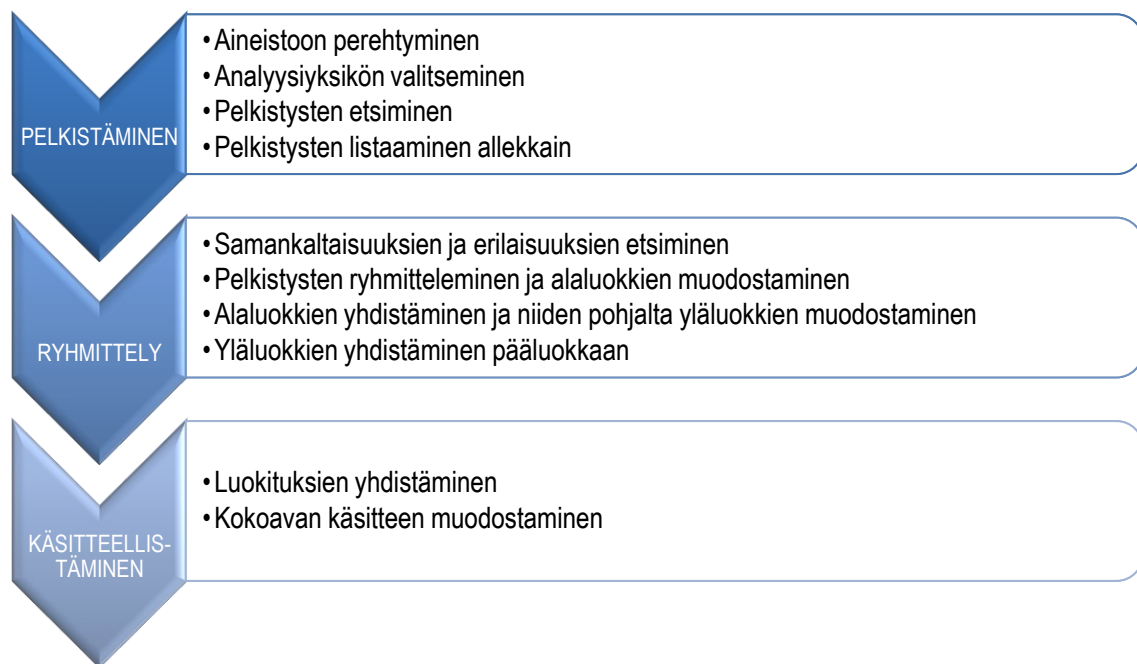
Analyysitavan valinnassa ohjaa erilaiset lähestymistavat. Analyysimenetelmän valinnan on oltava sopusoinnussa suhteessa tutkimusongelmaan, tutkimuksen teoreettiseen viitekehykseen ja käytettäviin aineistoihin. (Günther ym. 2021.) Haastatteluille toteutettiin laadullinen sisällönanalyysi. Vuoren (2021b) mukaan laadullinen sisällönanalyysi ja teemoittelu ovat hyvin lähellä toisiaan ja niitä usein käytetäänkin vaihtoehtoisina toistensa nimityksinä. Sisällönanalyysissä huomio keskittyy aineiston kertomista asioista, aiheista ja teemoista, kuten mistä haastateltava puhuu tai mitä asioita tekstissä käsitellään. Aineiston kielellinen tai muu ilmaisullinen muoto ei sen sijaan ole yleensä systemaattisen analyysin kohteena. Sisällönanalyysi sopii tekstien, haastattelujen, nauhoitetun puheen sekä teksti-, ääni- ja kuva-aineistojen analyysiin. (Vuori 2021b.)

Odotettavaa on lähtökohtateemojen esiin nouseminen. Lähtökohtateemojen lisäksi tavallisesti ilmenee myös muita teemoja. (Hirsjärvi & Hurme 2015, 173.) Teemahaastattelun analysoinnissa onkin huomioitavaa, että tutkijan ennakkoon määrittelemät teemat saattavat olla erilaisia kuin mitä aineiston analysoinnin kautta olennaisiksi teemoiksi osoittautuu aineiston sisältöä jäsentettäessä. (Hyvärinen ym. 2021.) Tämän vuoksi toteutettiin haastattelujen analysointi avoimesti vastauksia tarkastellen ja haastattelujen tuottama tieto alkuperäisistä poikkeaviinkin teemoihin jäsentäen.

Myös laadullinen sisällönanalyysi pohjautuu tutkijan tekemään koodaukseen, jossa tunnistetaan ja nimetään aineistosta löydetyt sisällölliset elementit. Koodauksen on mahdollista olla aineistolähtöistä. Tällöin tutkija avoimin mielin etsii tutkittavasta aineistosta tutkijaa kiinnostavaa kohtia. (Vuori 2021b.) Aineistolähtöisyydessä tutkimuksen pääpaino on aineistossa tarkoittaen esimerkiksi sitä, että teoria rakennetaan aineiston toimiessa lähtökohtana eikä analyysiyksiköt ole ennalta määritetyt. Tällöin voi puhua myös induktiivisuudesta eli yksittäisistä havainnoista yleisempiin väittämiin etenemisestä. (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006a.) Tuomi ja Sarajärvi (2018, 108) tuovat esiin, että aineistolähtöisessä analyysissä etukäteen sovittujen tai harkittujen analyysiyksiköiden sijaan analyysiyksiköt valitaan aineistosta tutkimuksen tarkoitus ja tehtävänasettelu huomioiden. Tässä opinnäytetyössä käytettiin aineistolähtöistä sisällönanalyysia.

Aineiston ollessa tutkittavassa muodossa, voi tutkija analysoida aineistoa valitsemallaan menetelmällään. Analyysiin kuuluu sen huolellinen lukeminen, katsominen ja kuunteleminen, jäsentely, erittely ja pohtiminen. Teknisen järjestämisen lisäksi se on etsivää ja kokeilevaa luentaa. (Günther ym. 2021.) Tämän aineistolähtöisen analyysin toteutuksessa käytettiin yhdysvaltalaisen perinteen mallia, johon kuuluu Tuomen ja Sarajärven (2018, 114) mukaan aineiston pelkistäminen, ryhmittely sekä alakategorioiden, yläkategorioiden, pääkategorioiden ja yhdistävien kategorioiden luominen.

Analyysin ensimmäiseen vaiheeseen eli aineiston pelkistämiseen kuuluu aineistosta tutkimukselle epäollennaisen pois karsiminen. Pelkistämävaiheessa on huomioitava, että yhdestä lausumasta voi löytyä useitakin pelkistyskäsitteitä. Pelkistämisen jälkeen toteutetaan toinen vaihe eli ryhmittely. Ryhmittelyssä aineistosta etsitään käsitteitä, jotka kuvaavat samankaltaisuuksia ja eroavaisuuksia. Käsitteet, jotka kuvaavat samaa ilmiötä, ryhmitellään ja yhdistetään alaluokiksi. (Tuomi & Sarajärvi 2018, 123–124.) Toisin sanoen haastateltavien ilmaistessa sama asia eri sanoin, tutkija jäsentää ne samaan luokkaan (Hirsjärvi & Hurme 2015, 173). Alaluokat nimetään käsitteellä, joka kuvaa kyseisen luokan sisältöä. Luokittelu jatkuu alaluokkien yhdistämisellä yläluokiksi sekä yläluokkia yhdistämällä pääluokiksi. Kolmannessa vaiheessa käsitteellistetään eli erotetaan tutkimusta koskeva olennainen tieto sekä valikoidun tiedon pohjalta muodostetaan teoreettiset käsitteet. (Tuomi & Sarajärvi 2018, 124–125.) Opinnäytetyön sisällönanalyysin eteneminen on esitetty kuvassa 2.

Kuva 2. Aineistolähtöisen sisällönanalyysin toteutus.

Vuori (2021b) tuo esiin mahdollisuudet sisällönanalyysin tekemiseen käsityönomaisesti tai tietokoneohjelmilla. Opinnäytetyön sisällönanalyysi toteutettiin käsityönomaisesti. Apuna käytettiin pelkistämässä ilmaisujen listaamista allekkain sekä kategorisoinnissa taulukointia. Esimerkki taulukoinnista on havainnollistettu Taulukossa 2.

ALKUPERÄISILMAUS	PELKISTYS	ALALUOKKA	YLÄLUOKKA	PÄÄLUOKKA
<i>"Pitää aina se varata ja sitten erikseen hakea"</i>	Varattava ja haettava	Koko talon nykyiset toimintakäytännöt	Koko talon toimintakäytännöt	Yhteiset toimintakäytännöt
<i>"Jos ajatellaan esimerkiksi, että meillä olisi semmoinen huomattavan lähellä saatavilla"</i>	Saatavilla läheltä	Koko talon mahdolliset toimintakäytännöt		
<i>"Vähän käytetään, en edes muista koska se täällä olisi ollut viimeksi"</i>	Vähäinen käyttö	Tehostetun palveluasumisen nykyiset toimintakäytännöt	Tehostetun palveluasumisen toimintakäytännöt	
<i>"Jos laittaisi virkesuunnitelmaan Yeti-päivän"</i>	Suunnitelmaan laittaminen	Tehostetun palveluasumisen mahdolliset toimintakäytännöt		

Taulukko 2. Esimerkki taulukoinnista.

4.2 Kehittämisosio

Kehittäminen kuvataan usein konkreettiseksi toiminnaksi, jolla pyritään saavuttamaan jokin selkeästi määritelty tavoite. Kehittämisellä voidaan tavoitella niin toimintatavan kuin toimintarakenteenkin kehittämistä. Toimintatavan kehittäminen voi käsittää esimerkiksi yksittäisen työntekijän työskentelyn kehittämisen tai yhtä lailla laaja-alaisen koko organisaation yhteisen toimintatavan selkiyttämisen. (Toikko & Rantanen 2009, 14.) Tämän opinnäytetyön kehittämisosiona toteutettiin teknologiaviikko Tammenlehväkeskuksessa tehostetun palveluasumisen yksiköissä. Teknologiaviikolla tarjottiin hoitotyöntekijöille mahdollisuus sekä itsenäiseen teknologioihin tutustumiseen, että perehdytykseen teknologioiden käyttöönottamiseksi ja käyttämiseksi. Opinnäytetyön kehittämisosiona toteutetun teknologiaviikon sisältö suunniteltiin tutkimustuloksista esiin nousseiden tarpeiden pohjalta. Toikon ja Rantasen (2009, 22) mukaan tutkimuksellisessa kehittämistoiminnassa tietoa tuotetaan käytännössä aidoissa toimintaympäristöissä, joissa tiedontuotannon apuna toimivat tutkimukselliset asetelmat ja menetelmät.

4.2.1 Teknologiaviikon osallistajat

Kehittämistoiminnan kohteena voi olla yksittäiset työntekijät ja heidän ammatillinen osaamisensa. Tällöin tyypillistä on tavoitella muutosta työmenetelmissä tai tavassa tehdä työtä. Esimerkiksi uusien työvälineiden käyttöönottamiseksi voidaan pyrkiä koulutuksellisen intervention keinoin. (Toikko & Rantanen 2009, 16.) Kehittämisosion toimijoita eli keskeisesti mukana olevia henkilöitä olivat organisaation tehostetun palveluasumisen hoitotyöntekijät. Teknologiaviikolla perehdytystä tarjottiin tehostetun palveluasumisen hoitotyöntekijöille Yetitabletin ja HILDA-sisältöpalvelun käyttöönoton tukemiseksi. Teknologiaviikon aikana perehdytykseen osallistui Yetitabletin osalta yhteensä 12 hoitotyöntekijää ja HILDA-sisältöpalvelun osalta yhteensä 11 hoitotyöntekijää. Teknologiaviikon aikana tehostetun palveluasumisen hoitotyöntekijöillä oli myös mahdollisuus omatoimisesti tutustua teknologioihin.

4.2.2 Teknologiaviikko

Teknologiaviikolla käytettiin Yetitabletia, jonka käyttöönoton ja käytön kokemuksia oli selvitetty jo tutkimuksellisessa osiossa. Yetitabletin lisäksi teknologiaviikolle tuotiin tutustuttavaksi myös HILDA-sisältöpalvelu. Viriketoiminnan järjestämisen apuna käytettävä HILDA on televisiossa kaukosäätimellä toimiva sisältöpalvelu, joka käyttöönotetaan liittämällä HILDA-boksi HDMI-kaapelin avulla televisioon (Kardemummo Oy).

Teknologiaviikko sovittiin etukäteen organisaation tehostetun palveluasumisen yksiköiden esihenkilöiden kanssa. Tehostetun palveluasumisen yksiköitä tiedotettiin etukäteen kirjallisesti teknologiaviikosta, jolloin teknologiaviikko oli mahdollista huomioida yksiköiden viikoittaisessa kulttuurikuntoutussuunnitelmassa.

Teknologiaviikon aluksi opinnäytetyön tekijä ohjeisti suullisesti ja kirjallisesti hoitotyöntekijöitä teknologiaviikon toteutukseen. Teknologiaviikko toteutettiin kahdessa tehostetun palveluasumisen yksikössä. Yetitablet sekä HILDA-sisältöpalvelu olivat viikon aikana vuorotellen eri yksiköissä, jolloin yhdessä yksikössä oli kerrallaan yksi teknologialaite. Opinnäytetyön tekijä vastasi laitteiden varaamisesta etukäteen, laitteiden noudosta teknologiaviikon alkaessa, laitteiden siirtämisestä yksiköiden välillä viikon aikana sekä laitteiden palautuksesta teknologiaviikon päätteeksi.

Tehostetun palveluasumisen hoitotyöntekijöillä oli teknologiaviikon aikana mahdollisuus tutustua ja kokeilla itsenäisesti Yetitabletia ja HILDA-sisältöpalvelua. Teknologiaviikon aikana perehdytystä tarjottiin opinnäytetyön tekijän toimesta iltapäivisin. Perehdytystä toteutettiin kahdella tavalla teknologiaviikon aikana. Teknologian käyttöä opastettiin yhteisesti hoitotyöntekijöille, jolloin opinnäytetyön tekijä toimi teknologian käyttäjänä ja esimerkin näyttäjänä. Toinen perehdytyksen toteutus-tapa oli hoitotyöntekijää henkilökohtaisesti teknologian käytössä opastaminen. Tällöin hoitotyöntekijän itse toimi teknologian käyttäjänä ja hoitotyöntekijää tarpeen mukaan ohjattiin ja tuettiin teknologian käytössä.

4.2.3 Teknologiaviikon palaute

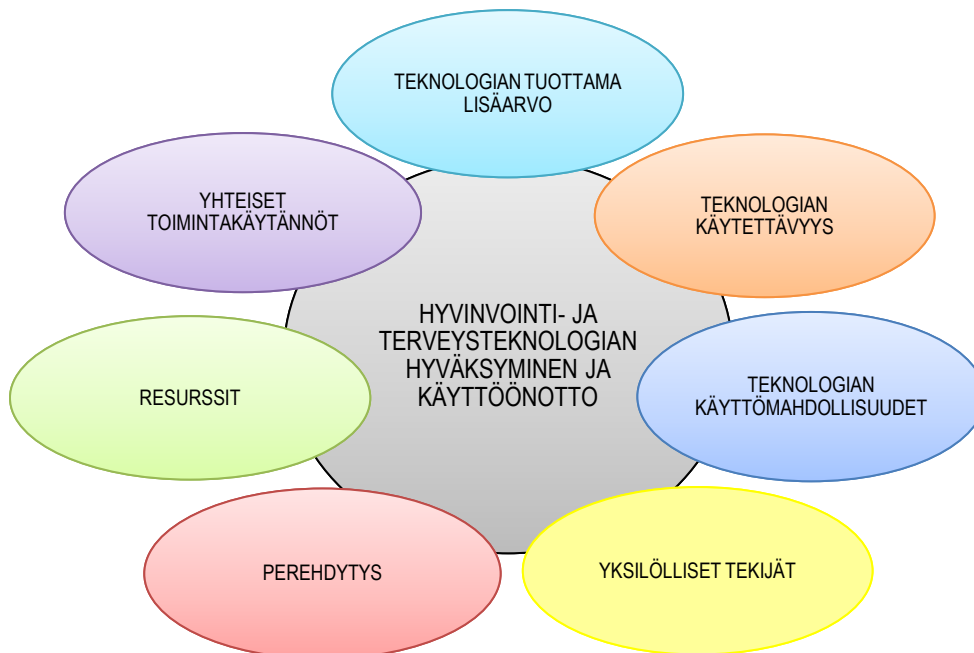
Toiminnan seuraamiseksi on mahdollista luoda erilaisia tiedonkeruun välineitä, jolloin olennaista on seurattavan asian määrittäminen. Tiedonkeruu voi tapahtua subjektiivisesta näkökulmasta. Eri-tyisesti subjektiivinen näkökulma voi toimia työntekijöiden kokemustiedon merkitystä korostavana. (Toikko & Rantanen 2009, 100–101.) Tässä kehittämistyössä palaute toimi tiedonkeruun välineenä. Palautteen avulla haluttiin selvittää hoitotyöntekijöiden kokemuksia teknologioista sekä saada tietoa teknologiaviikon toteutuksesta. Saatua palautetta oli mahdollista tarkastella aiempaan tutkimustietoon sekä opinnäytetyön tutkimuksellisen osion tuloksiin suhteuttaen. Lisäksi palautteesta saadun tiedon avulla on mahdollista edelleen kehittää toimintaa.

Kehittämissosiosta kerättiin tehostetun palveluasumisen hoitotyöntekijöiltä palautetta sekä suullisesti että kirjallisesti. Palautetta oli mahdollisuus antaa teknologiaviikon aikana sekä teknologiaviikon jälkeen. Palautetta oli myös mahdollista antaa, vaikka olisi tutustunut vain toiseen teknologiaan. Kirjallinen palaute kerättiin ja käsiteltiin nimettömänä. Kirjallinen palautelomake (Liite 2) muotoutui tutkimuksellisesta osiosta nousseiden osa-alueiden pohjalta. Palautteen antaminen oli vapaaehtoista. Palautteen antamiseen kuitenkin kannustettiin ja siitä muistutettiin hoitotyöntekijöitä teknologiaviikon aikana sekä sen päätteeksi. Suullisista palautteista tehtiin muistiinpanoja teknologiaviikon aikana. Kirjallisia palautteita saatiin yhteensä kahdeksan kappaletta. Palautteet analysoitiin laadullisesti. Aineiston ollessa pieni, oli pyrkimyksenä lukemalla hahmottaa kokonaisuus sekä palautteissa mainitut asiat. Palautteet jäsenneltiin aihealueittain.

5 TUTKIMUKSEN TULOKSET

5.1 Tutkimuksellisen osion tulokset

Sisällönanalyysin tavoitteena on sanallisen ja selkeän kuvauksen luominen tutkittavasta ilmiöstä. Aineiston sisäisellä vertailulla voidaan löytää yleisimmät johtopäätökset yksityiskohtiin hukkumisen sijaan. Analyysissa aineisto voidaan järjestää selkeäksi ja tiiviiksi kuitenkin kadottamatta aineiston tarjoamaa tietoa, jolloin asteittain siirrytään aineiston konkreettisista ilmauksista kohti abstraktimpia käsitteitä. Lopuksi on mahdollista päätyä tulkintaan, jossa kuvataan koko aineistoa yhdellä yhteisellä käsitteellisellä ilmauksella. (Vuori 2021b.) Analyysin avulla muotoutunut ja lauseena esitettävä tutkimustulos on seuraavanlainen: *Tehostetun palveluasumisen hoitotyöntekijöiden hyvinvointi- ja terveysteknologian hyväksymiseen ja käyttöönottoon vaikuttavat teknologian tuottama lisäarvo, teknologian käytettävyys, teknologian käyttömahdollisuudet, yksilölliset tekijät, perehdytys, resurssit sekä yhteiset toimintakäytännöt.* Tutkimustulos on havainnollistettu myös kuvassa 3. Tutkimuksen tuloksia tarkastellaan lähemmin analyysin pohjalta muotoutuneiden edellä mainittujen, uusien teemojen kautta.

Kuva 3. Tutkimuksen tulokset.

5.1.1 Teknologian tuottama lisäarvo

Teknologia koettiin hyödyllisenä sen tuottaman lisäarvon vuoksi. Hoitotyöntekijät kokivat teknologian tuovan lisäarvoa tehostetun palveluasumisen asukkaille. Hoitotyöntekijät nostivat esiin teknologian osalta sekä sen tuottaman ilon että sopivuuden asukkaille. Asukkaiden koettiin olleen ilahuneita, innostuneita ja kiinnostuneita teknologiasta, mikä oli tuottanut hoitotyöntekijöille positiivisia kokemuksia. Teknologian sopivuuden osalta koettiin löytyvän sovelluksia, jotka ovat muokattavissa asukkaille sopiviksi. Lisäksi tuotiin esiin sen hyödyllisyys esimerkiksi auttaen ikäihmistä keskittymään toimintaan. Toisaalta taas sopivuuden osalta pohditutti esimerkiksi, kuulevatko tai ymmärtävätkö kaikki asukkaat sitä.

”Olen nähnyt kuinka nuo asukkaat on ollut tosi innostuneita siitä. Niin sitä kautta siis se on ollut oikeasti niinku mukava tilanne tai hetki.”

”Että sä saat tuon ikäiset ihmiset niinku keskittymään johonkin, niin se yetitabletti on siitä hyvä, koska se on iso ja nämä kaikki tuossa niin oli ringissä siinä istumassa ja ne näki kaikki sen.”

Sen sijaan teknologian tuottama lisäarvo hoitajille koettiin ristiriitaisena. Teknologian koettiin tarjoavan työkaluja hoitotyöntekijöille monipuolisuudellaan ja mahdollistaen myös spontaanin käytön. Toisaalta taas teknologia koettiin osittain jopa pakollisena pahana ja kerrottiin suosivan kulttuuri-kuntouttavassa toiminnassa myös muita, perinteisiä menetelmiä. Teknologian ei koettu myöskään vapauttavan hoitajille lisää aikaa hoitotyöhön, vaan päinvastoin sen koettiin sitovan hoitajia.

”Koska siellä on niin paljon sisältöä niin ei ole mahdotonta keksiä lennostakaan tai asiakkaiden toiveesta mitä tahansa juuri siinä hetkessä, kun se on käytössä.”

”Se sitoo liikaa yhtä ihmistä.”

5.1.2 Käytettävyys

Käytettävyyden osalta hoitotyöntekijät nostivat esiin kokemuksina sekä positiivisia että negatiivisia ominaisuuksia. Positiivisena koettiin Yetitabletin kosketusnäyttöisyys sekä se, että kosketusnäyttö

kestää myös iskuja, kuten pallon heittoa näyttöön. Teknologia koettiin ajantasaisena ja helppokäyttöisenä. Iso koko koettiin miellyttävänä käyttää ja mahdollistaen monet toiminnot. Alustaa ei koettu rajoittavana tekijänä ja sen koettiin toimivan verrattain aika hyvin.

Negatiivisena koettiin laitteen liikuteltavuus, virtalähteeseen ja staattiseen tilaan asettamisen vaatimus. Käynnistymisen osalta koettiin, että toinen laite voisi olla nopeammin käyttövalmis. Joidenkin sovellusten osalta koettiin, että isolle näytölle suunnitellut sovellukset voisi palvella paremmin kuin sovellukset, mitkä on suunniteltu puhelimella tai pienellä tabletilla käytettäväksi.

Käytettävyyden osalta Yetitablet koettiin miellyttäväksi käyttää tai ainakin uskottiin käytön olevan mielekästä, kunhan sitä oppii kunnolla käyttämään. Hoitotyöntekijöiden oli kuitenkin jokseenkin haastavaa arvioida tarkemmin Yetitabletin osalta käytettävyyden eri osa-alueita vähäisen käytön osalta. Hoitotyöntekijöiden vähäistä teknologian käyttöä kuvasi muutaman kerran käyttökokemus tai jopa oman käyttökokemuksen puuttuminen kokonaan. Hoitotyöntekijä kuvasi esimerkiksi vierestä katsottuna Yetitabletin käytön näyttäneen helpolta ja yksinkertaiselta, mutta omaa kokemusta ei välttämättä hoitotyöntekijällä ollut Yetitabletin käytöstä. Opittavuudesta tuotiin esiin, että siviililämästä ollessa hyvät valmiudet Android-käyttöjärjestelmästä, oli oppiminen ollut helppoa. Opittavuuteen liittyen pohdittiinkin yksilön valmiuden, aiempien kokemusten sekä päivän fiiliksen merkitystä. Tehokkuutta ei voitu arvioida vähäisen käytön vuoksi. Muistettavuus koettiin ongelmattomaksi silloin, kun käyttöjärjestelmä oli jo entuudestaan tuttu. Toisaalta muistettavuuden tueksi toivottiin esimerkiksi laminoituja käyttöohjeita. Vähäisen käytön vuoksi mainittavia virheitä ei ollut esiintynyt.

“Vierestä katsottuna näytti helpolta ja yksinkertaiselta, mutta siinä oli henkilö, joka osasi sitä käyttää.”

5.1.3 Käyttömahdollisuudet

Teknologiaa oli käytetty kulttuurikuntouttavassa toiminnassa. Myös ensisijaisina käyttömahdollisuuksina nähtiin Yetitabletin hyödyntäminen kulttuurikuntouttavassa toiminnassa. Viihdekäytön ja kuntouttavan näkökulman lisäksi esiin nousi käyttömahdollisuuksina sosiaalinen yhteydenpito ja kommunikointi sekä opetuskäyttö. Arjen toimintahetkien lisäksi nostettiin mahdollisuudeksi Yetitabletin hyödyntäminen myös juhlahetkissä tai esimerkiksi omaistenpäivässä. Järjestelmää itsessään

ei koettu rajoittavana tekijänä vaan enemmänkin sen koettiin tarjoavan vapauden käyttää erilaisiin käyttötarkoituksiin, tilojen ja olosuhteiden ollessa vain sopivia teknologian käytölle.

”Mahdollisuuden semmoiseen yhteisölliseen hetkeen näiden vanhusten kanssa, joiden kanssa muuten ei ehkä tuommoisia asioita pystyttäisiin niinku käymään ainakaan isona ryhmänä läpi. Ja onhan se pieni pala nykyaikaa myös heille.”

”Mä näkisin, että se sopii aika monenlaisiin. Oma kokemus tietysti on vaan siitä kulttuurikuntouttavasta.”

5.1.4 Yksilölliset tekijät

Yksilöllisinä tekijöinä nousi esiin sekä henkilökohtainen suhtautuminen teknologiaan että teknologiavalmius. Aiempi kokemus teknologiasta ja teknologiavalmius oli vaihtelevaa. Teknologiavalmiutta tukivat valmiudet siviilielämästä ja käyttöjärjestelmän tunteminen. Toisaalta taas koettiin epävarmuutta käyttötaitojen suhteen ja Yetitablet oli saattanut jäädä vähälle käytölle.

”Minulla on siihen valmiudet siviilielämästä, koska se toimii samanlaisella pohjalla kuin useat siviilikäytössä olevat erilaiset tabletit ja kännykät, niin itselle se on ollut helppoa.”

Henkilökohtaisen suhtautumisen osalta tuotiin esiin niin positiivista kuin negatiivistakin suhtautumista. Teknologia esimerkiksi koettiin pakollisena pahana ja sitä vierastettiin etukäteen. Toisaalta teknologiaan suhtauduttiin myös neutraalisti, kuvaten sen herättäneen vähäisiä tunteuksia. Negatiivisten tunteiden ei koettu myöskään välttämättä liittyneen itse Yetitabletin käyttöön vaan sen liikuteltavuuteen ja käyttöönottoon. Hoitotyöntekijät kertoivat teknologian käytön jäävän toteutumatta, vaikka Yetitabletissa oli positiivisia puolia. Positiivisena Yetitablet koettiin sitten, kun laite oli saatu käyttöön. Tällöin teknologia koettiin jopa innostavaksi.

”Aluksi se herätti kauhun sekaisia tunteita, että miksi täytyy tämmöinenkin uusi laite tulla, mutta sitten tosiaan sen näki tuossa noin ja oli kivan oloista toimintaa.”

5.1.5 Perehdytys

Käyttökoulutukseen koettiin tarvetta. Haastatteluissa nousi esiin, että teknologia oli esimerkiksi jäänyt käyttämättä, kun ei ollut päässyt osallistumaan koulutukseen. Yetitabletin käytön osalta kerrottiin halukkuudesta kokeilla asiakastyössä, kunhan vain ensin oppisi teknologian käytön. Ennen teknologian käyttöä kaivattiin siis ohjausta. Perehdytystä toivottiin konkreettisesti mallia näyttäen paikalla. Toiveena oli perusalkeiden näyttäminen rauhassa ja ajan kanssa. Perehdytyksen sisällön osalta toivottiin ohjausta alkaen laitteen käynnistämisestä ja sen käytöstä. Lisäksi toivottiin Yetitabletin sisältöihin perehdyttämistä. Koulutuksen myötä toiveena oli, että hoitotyöntekijä voisi hakea Yetitabletin tietäen osaavansa käyttää laitetta. Perehdytyksen tueksi toivottiin myös kirjallisia ohjeita. Käytön ollessa jo entuudestaan tuttua, tuotiin esiin mahdollisuus käytön kertaukseen esimerkiksi siinä tapauksessa, mikäli olisi tullut jotain uusia ominaisuuksia. Hyväksi vaihtoehdoksi koettiin myös tarvittaessa toisen henkilön pyytäminen avuksi.

“Että olisi oikeasti semmoinen koulutus sen käyttöön, ettei tarvitsisi niinku itse tossa alkaa sitä opettelee noitten vanhusten kanssa.”

5.1.6 Resurssit

Hoitotyöntekijät nostivat esiin niin aika-, tila- kuin henkilöstöresurssitkin. Aikaresursseihin liittyen koettiin ajankäytön haastetta. Hoitotyöntekijät kokivat, että jos aikaa olisi enemmän, voisi Yetitabletia käyttää useammin. Ajan ollessa rajallista, koettiin esimerkiksi laitteen käyttöön jäävän liian vähän aikaa suhteessa sen käyttöönottoon ja käytöstä poistoon. Haasteellisiksi ajankohdiksi nostettiin sekä aamupäivä että ilta-aika. Yleisesti koettiin, että olisi erikseen varattava aikaa toimintaan.

“Kyllähän se vaatii vähän resursseja juuri siihen, että se täytyy kuitenkin hakea ja sinne menee se oma aikansa ja, että saadaan niinku mielekäs hetki siitä, ettei se ole että vaan haetaan ja viedään pois.”

Tilaresursseista tuotiin esiin kulkureittien ja väylien huomioiminen kookkaan laitteen vaatiessa kuljetukseen kohtalaisesti tilaa. Lisäksi nostettiin esiin vaatimus virtalähteeseen. Tilan käyttö koettiin osittain haasteelliseksi ryhmätoiminnassa, kun verrattiin esimerkiksi pienikokoiseen käytössä olleeseen tablettiin. Hoitotyöntekijät totesivat, että onkin huomioitava erilaiset järjestelykysymykset.

“Ylipäättänsä siis se tilankäyttö, että kun se on kuitenkin laite, mikä vaatii virtalähteen toimiakseen ja se vaatii tilaa.”

Henkilöstöresursseista tuotiin esiin henkilökohtaisista ominaisuuksista niin tieto- ja taito-osaamista kuin aloitteellisuuttakin. Koettiin esimerkiksi aikaansaamattomuutta, tuotiin esiin omia tietoteknisiä valmiuksia tai koettiin, ettei itsellä ole voimavaroja teknologian noutamiseen ja toiminnan ohjaamiseen. Lisäksi nostettiin esiin hoitajakohtaisella tasolla halu teknologian hyödyntämiseen työssään sekä vaatimus hoitajien yksilöinä laitteen käyttöön perehtymiseen. Perehtymiseen liittyen pohditutti esimerkiksi, osaako hoitajana sisällöllisesti toteuttaa mielekkään hetken, vaikka saisikin käynnistettyä laitteen.

“Ei kai se ole kuin vähän niinku omaa saamattomuutta, että vaan saisi niskasta kiinni ja varais yetin.”

5.1.7 Yhteiset toimintakäytännöt

Yhteisiä toimintakäytäntöjä olivat sekä nykyiset että mahdolliset toimintakäytännöt niin tehostetussa palveluasumisessa kuin koko organisaatiossakin. Koko organisaation nykyisistä toimintakäytännöistä tuotiin esiin Yetitabletin yhteiskäyttöisyys. Yetitablet oli varattava, haettava sekä käytön jälkeen palautettava. Tähän liittyen tuotiin esiin esimerkiksi, että oli kynnys laitteen käyttöönottoon, kun piti muualta noutaa. Koettiin, että laite ei ollut helposti paikalle saatavissa, vaikka olisi ollut heti varattavissa. Lisäksi myös muihin yhteiskäyttöisiin laitteisiin liittyen, koettiin organisaatiossa yksikön sijainnin olevan sivussa ja tuntuvan pitkältä matkalta hakea laite. Toisaalta varaaminen koettiin helpoksi ja vähäisen käytön vuoksi helposti saatavilla olevaksi. Koettiin myös, että Yetitabletille ei ollut niin paljon tarvetta, etteikö yhteiskäyttöinen laite riittäisi. Koko talon mahdollisina toimintakäytäntöinä tuotiin esiin laitteen helpompi saatavuus, Yetitabletin lähempi sijainti tai sen valmiiksi paikalle tuominen.

“No se on sen kanssa vähän niinku kaikkien yhteiskäyttöisten kanssa, kun me nyt ollaan täällä vähän niinku sivussa niin mää en tiedä mikä siinä on joku psykologinen asia, että tuntuu aina niinku jotenkin niin pitkältä matkalta lähteä hakemaan niitä tuolta.”

Tehostetun palveluasumisen nykyisistä toimintakäytännöistä nostettiin esiin lähinnä Yetitabletin hyvin vähäinen käyttö. Ei edes muistettu, milloin viimeksi Yetitablet olisi ollut käytössä yksikössä. Todettiin kuitenkin, että Yetitabletia voisi käyttää useammin. Mahdollisina toimintakäytäntöinä tuotiin esiin yhdessä hakeminen, aktiivisesti Yetitabletin varaaminen sekä viikoittaiseen kulttuurikuntoutussuunnitelmaan Yetitabletin käytön laittamisen.

“Jos haettaisiin se tuolta vaikka porukalla, sitten ehkä tulisi käytettyä.”

5.2 Kehittämisosion tulokset

Kehittämisosiosta kerättiin palautetta tehostetun palveluasumisen hoitotyöntekijöiltä. Palautelomakkeessa oli kaksi teemaa. Teemat olivat kokemukset teknologioista sekä palaute teknologiaviihosta. Tuloksia tarkastellaan näiden teemojen kautta.

5.2.1 Kokemukset teknologioista

Pääasiassa hoitotyöntekijät vastasivat, että heillä ei ollut etukäteen odotuksia teknologioita kohtaan. Ajankäytön mainittiin mietityttäneen etukäteen, hoitotyöntekijän kuvaillessa ”miten me ehditään”. Teknologioiden käytön myötä syntyi erilaisia ajatuksia. Teknologian käytön myötä syntyneet ajatukset olivat yleisesti ottaen positiivisia. Teknologioiden käytön myötä syntyneitä ajatuksia on kuvattuna Kuvassa 4.

<i>"Helppo käyttää"</i>	<i>"Asukkaat pääosin tykkäsi"</i>	<i>"Teknologia voisi hyvinkin olla osa arkea"</i>
<i>"Monipuoliset mahdollisuudet käyttää"</i>	<i>"Hauska"</i>	<i>"Helposti saatavilla"</i>
<i>"Paljon mahdollisuuksia"</i>	<i>"Innosti asukkaita"</i>	<i>"Paljon hyötyä"</i>

Kuva 4. Teknologioiden käytön myötä syntyneitä ajatuksia.

Kehittämisosion kirjallisista palautteista ilmeni, että mieleisimpinä sovelluksina ja toimintoina nähtiin ne, joita koettiin voitavan hyödyntää asukkaiden kanssa. Mieleisimpinä sovelluksina ja toimintoina mainittiin muun muassa HILDA-sisältöpalvelun osalta vanhat muistelot, eläinvideot, tietovisat ja Yetitabletin osalta Fruit Ninja, pallopelit, korttipelit ja bingo. Teknologioiden hyötyinä mainittiin muun muassa laadukkaat sisällöt, monipuolisuus, toiminnan suunnittelun helpottuminen sekä mahdollisuus hyödyntää teknologioita kulttuurikuntouttavassa toiminnassa. Asukkaiden kanssa hyödynnettävinä toimintoina nähtiin esimerkiksi musiikki yhteislauluhetkissä, jumppatuokiot, yhdessä tekeminen, pelit, tarinointi sekä muistelu. Teknologian käytön haittoina tai haasteina mainittiin käytön haastavuus sekä ohjelman hitaus.

“Hyötyä siinä, ettei tarvitse itse käyttää aikaa toiminnan miettimiseen.”

5.2.2 Palaute teknologiaviikosta

Tutkimuksellisen osion tulosten perusteella Yetitablet oli jäänyt yleisesti ottaen vähäiselle käytölle tehostetun palveluasumisen yksiköissä. Tutkimuksessa nousi esiin yhteiskäyttöisen teknologiaalaitteen hankaluus liikuteltavuudessa sekä siihen liittyvä ajankäytöllinen haaste. Varaamalla Yetitablet sekä HILDA-sisältöpalvelu koko teknologiaviikon ajaksi tehostetun palveluasumisen yksiköiden käyttöön, poistui tarve tavanomaisesti vaadittuun laitteiden varaamiseen, noutamiseen ja palauttamiseen. Viikon aikana laitteet olivat heti hoitotyöntekijöiden käytettävissä. Hoitotyöntekijät kertoivat teknologiaviikon aikana hyödyntäneen omatoimisesti päivittäin teknologioita kulttuurikuntouttavassa toiminnassa tehostetun palveluasumisen asukkaiden kanssa. Myös kirjallisista palautteista ilmeni, että teknologioiden käyttöä oli kokeiltu teknologiaviikon aikana ja teknologioiden käytön koettiin yleisesti olleen sujuvaa. Toisaalta myös mainittiin kokeilemisen sijaan teknologian käytön sivusta seuraamisen.

“Kyllä mä sitä kovasti yritin räpläillä. Sujui.”

Tutkimuksellisessa osiossa nousi esiin, että aiemmin toteutettu kertaluontoinen käyttökoulutus oli saavuttanut vain osan vuorotyöluonteista työtä tekevästä hoitotyöntekijöistä. Teknologioiden varaaaminen tehostetun palveluasumisen käyttöön teknologiaviikon ajaksi mahdollisti teknologioihin tu-

tustumisen suuremmalle osalle yksiköiden hoitotyöntekijöistä. Tutkimuksen perusteella hoitotyöntekijät kokivat perehdytyksen tarvetta teknologian käyttöönottamiseksi, minkä vuoksi käyttökoulutusta tarjottiin hoitotyöntekijöille opinnäytetyön tekijän toimesta teknologiaviikon aikana iltpäivisin. Kirjallisten palautteiden perusteella teknologiaviikon aikana perehdyttäminen teknologioiden käyttöön koettiin positiivisena.

“Innokkaasti otamme vastaan tämän tyyppistä koulutusta ja opastusta. Kovasti hyötyä päivittäisessä työssä.”

Teknologiaviikon aikana käyttöönottoa koettiin tukeneen teknologioiden osoittaminen yksiköiden käyttöön, niiden valmiiksi tuominen paikalle sekä perehdyttäjän osalta kohderyhmän tunteminen. Lisäksi teknologian hyväksymistä ja käyttöönottoa tukevana koettiin asukkaiden positiivinen suhtautuminen. Teknologiaviikon aikana teknologian käyttöönottoa estävänä tai haittaavana palautteissa mainittiin ainoastaan muut rutiinit arjessa.

“Asukkaiden positiivinen suhtautuminen edisti käyttöönottoa.”

5.3 Tulosten tarkastelua

Tutkijana voi olla hyvä punnita näkökulman osalta, ajatellaanko aineiston olevan näyte jostain tavanomaisesta sekä tyyppillisestä vai päinvastoin kuvaako näyte jotain poikkeuksellista sekä epätavallista (Vuori 2021a). Näkökulman osalta tämän aineiston ajatellaan olleen näyte tavanomaisesta ja tyyppillisestä, sillä yhtymäkohtia löytyi aiempiin tutkimuksiin.

Ensimmäisenä tutkimuskysymyksenä selvitettiin, minkälaisia kokemuksia tehostetun palveluasumisen hoitotyöntekijöillä on mobiiliteknologian käyttöönotosta ja käytöstä asiakastyössä. Tutkimustulosten mukaan Yetitablet on ollut vähäisellä käytöllä tehostetussa palveluasumisessa ja siten myös Yetitabletin käyttökokemukset ovat jääneet vähäisiksi. Hoitotyöntekijöillä on niin positiivisia kuin negatiivisia käyttökokemuksia Yetitabletista. Negatiivisten tunteiden ei koeta välttämättä liittyneen itse Yetitabletin käyttöön vaan sen liikuteltavuuteen ja käyttöönottoon. Teknologiaa on käytetty vähän, vaikka Yetitabletissa on positiivisia puolia. Positiivisena Yetitablet on koettu sitten, kun laite on saatu käyttöön. Tällöin teknologia on koettu jopa innostavaksi. Saariluoman ym. (2010, 42) mukaan käyttäjäkokemukseen liittyy eletyn elämän kokemukset sekä aikaisemmat teknologiako-

kemukset. Myös tämän tutkimuksen tuloksissa nousee esiin yksilöllisistä tekijöistä sekä henkilökohtainen suhtautuminen teknologiaan että teknologiavalmius. Teknologia esimerkiksi koetaan osittain pakollisena pahana, epävarmuutta koetaan omien käyttötaitojen suhteen ja teknologiaa on vierastettu etukäteen. Toisaalta taas teknologian käyttöä tukevat valmiudet siviilielämästä ja käyttöjärjestelmän tunteminen.

Toisena tutkimuskysymyksenä oli, mitkä tekijät tukevat hoitotyöntekijöiden hyvinvointi- ja terveys-tekniikan hyväksymistä asiakastyössä ikääntyneiden palveluissa. Hoitotyöntekijät kokevat teknologian tuottaneen lisäarvoa asukkaille. Tehostetun palveluasumisen asukkaat ovat olleet ilahtuneita, innostuneita ja kiinnostuneita teknologiasta, mikä on tuottanut myös hoitotyöntekijöille positiivisia kokemuksia. Samaa näkemystä on tuonut esille Huisman & Kort (2019), kun tutkimuksessaan sosiaalisen robotin osalta ammattilaiset näkivät positiivisen vaikutuksen asiakkaisiin luoden lisäarvoa työhön hauskanpidon kautta. Myös teknologiaviikolla teknologian hyväksymistä ja käyttöönottoa tukevana koettiin asukkaiden positiivinen suhtautuminen. Mieleisimpinä sovelluksina ja toimintoina nähtiin ne, joita koettiin voitavan hyödyntää asukkaiden kanssa.

Teknologian hyväksymiseen vaikuttavat mielletty hyödyllisyys sekä mielletty helppokäyttöisyys (Davis 1989, 320). Tutkimuksessa sekä mielletty hyödyllisyys että mielletty helppokäyttöisyys näytettyvät hyväksymistä tukevinä tekijöinä. Mielletyn helppokäyttöisyyden osalta haastateltavat kokevat teknologian helppokäyttöiseksi tai vähintäänkin kuvaavat teknologian käytön näyttäneen helpolta, mikäli ovat sivusta seuranneet teknologian käyttöä. Mielletyn hyödyllisyyden osalta hoitotyöntekijät tuovat esiin erilaisia Yetitabletin käyttömahdollisuuksia. Yetitabletia on käytetty kulttuurikuntouttavassa toiminnassa. Viihdekäytön ja kuntouttavan näkökulman lisäksi esiin tuodaan käyttömahdollisuuksina sosiaalinen yhteydenpito, kommunikointi, opetuskäyttö sekä juhlahetkissä Yetitabletin hyödyntäminen. Myös Bordin selvityksen (2019, 33) mukaan viriketoimintaan nähdään mahdollisuuksia terveydenhuoltoteknologisten apuvälineiden sekä etäyhteyksien hyödyntämisen osalta. Teknologiaviikon aikana hoitotyöntekijät kertoivat hyödyntäneen omatoimisesti päivittäin teknologioita kulttuurikuntouttavassa toiminnassa tehostetun palveluasumisen asukkaiden kanssa. Myös kirjallisten palautteiden perusteella teknologioiden käyttöä oli kokeiltu teknologiaviikon aikana ja teknologioiden käytön koettiin olleen sujuvaa. Teknologiaviikolla teknologioiden hyötyinä tuotiin esiin muun muassa laadukkaat sisällöt, monipuolisuus sekä mahdollisuus hyödyntää teknologioita kulttuurikuntouttavassa toiminnassa.

Kolmantena tutkimuskysymyksenä selvitettiin, mitkä tekijät estävät hoitotyöntekijöiden hyvinvointi- ja terveysteknologian hyväksymistä asiakastyössä ikääntyneiden palveluissa. Teknologian ei koeta vapauttavan hoitajille lisää aikaa hoitotyöhön, vaan päinvastoin sen koetaan sitovan hoitajia. Haastateltavat tuovat esiin aika-, tila- ja henkilöstöressurssit. Rytönen (2018, 168) tuokin esiin, että teknologian käyttäminen ei välttämättä tarjoa hoitajille lisää aikaa käytettäväksi asiakastyöhön. Toisena hoitotyöntekijöiden hyvinvointi- ja terveysteknologian hyväksymistä estävänä tekijänä nousee esiin käyttökoulutuksen puute. Teknologia on jäänyt esimerkiksi käyttämättä silloin, kun ei ole päässyt osallistumaan koulutukseen. Myös Bordin (2019, 32–33) mukaan yleistä näyttää olevan, ettei teknologian käyttöön saa riittävästi koulutusta tai ohjeistusta organisaatioissa. Koulutuksen ja perehdytyksen saamiseen saattaa työntekijöillä erilaisia mahdollisuuksia, esimerkiksi koulutusta tarjoaessa vain osalle henkilöstöstä tai mikäli aikataulusyistä ei ole mahdollisuus osallistua koulutukseen. (Bordi 2019, 32–33.) Teknologiaa aikana perehdyttäminen teknologioiden käyttöön koettiin positiivisena.

Estävänä tekijänä nostetaan esiin myös nykyiset toimintakäytännöt. Nykyisistä toimintakäytännöistä tuodaan esiin Yetitabletin yhteiskäyttöisyyttä koskien, että se on varattava, haettava sekä käytön jälkeen palautettava. Tähän liittyen koetaan esimerkiksi, että on korkea kynnyksellinen laitteen käyttöönottoon, kun se pitää muualta noutaa. Hoitotyöntekijät kokevat, että laite ei ole ollut helposti paikalle saatavissa, vaikka se on ollut heti varattavissa. Toisaalta varaaminen koetaan helpoksi ja vähäisen käytön vuoksi helposti saatavilla olevaksi sekä yhteiskäyttöisyyden riittäväksi tehostetun palveluasumisen käyttötarve huomioiden. Teknologiaa aikana käyttöönottoa koettiin tukeneen teknologioiden osoittaminen yksiköiden käyttöön sekä niiden valmiiksi tuominen paikalle. Teknologiaa aikana teknologian käyttöönottoa estävänä tai haittaavana tekijänä palautteissa tuotiin esiin ainoastaan muut rutiinit arjessa.

Teknologian käyttöönoton yhteydessä voi ilmetä vastarintaa (Nilsen ym. 2016). Tässä tutkimuksessa Yetitabletin käyttöönoton osalta ei ilmene vastarintaa. Kuitenkin osa hoitotyöntekijöistä kuvailee suhtautuneensa etukäteen jokseenkin epäilevästi tai ennakkoluuloisesti teknologiaan. Kuten Mäkisalo-Ropponen (2017, 11) tuo esiin, on pyrittävä voittamaan teknologiaan liitettyjä ennakkoluuloja ja pelkoja, mikäli ajatellaan teknologian kehittämisen olevan toivottavaa.

Tutkimuksen tulokset kuvaavat tehostetun palveluasumisen hoitotyöntekijöiden kokemuksia teknologian hyväksymiseen ja käyttöönottoon vaikuttavista tekijöistä. Tutkimustuloksissa nousee esiin

seitsemän osa-aluetta: teknologian tuottama lisäarvo, teknologian käytettävyys, teknologian käyttömahdollisuudet, yksilölliset tekijät, perehdytys, resurssit sekä yhteiset toimintakäytännöt. Huomioitavaa on, että edellä mainittuihin osa-alueisiin voi sisältyä niin teknologian hyväksymistä ja käyttöönottoa tukevia kuin estäviäkin tekijöitä. Esimerkiksi teknologian tuottaman lisäarvon osalta hoitotyöntekijät kokevat teknologian hyödyllisenä sen tuottaessa lisäarvoa tehostetun palveluasumisen asukkaille, kun taas teknologian tuottama lisäarvo hoitotyöntekijöiden työhön koetaan ristiriitaisena.

Tutkimustulosten perusteella voidaan päätellä, että hyvinvointi- ja terveysteknologian käyttöönotossa on kyse laajasta kokonaisuudesta, jossa on huomioitava useita eri osa-alueita niin hyväksymistä tukevine kuin estävine tekijöineenkin. Kuten Viirikorpi (2015, 51) tuo esiin, teknologiaa käyttöön otettaessa kyse ei olekaan itsessään laitteiden käyttöönotosta, vaan ensisijaista on palvelun ja toiminnan kehittäminen soveltuvaa teknologiaa hyödyntäen. Lisäksi Bordi (2019, 35) nostaa esiin yhtenä mahdollisuutena työntekijöiden osallistamisen toiminnan kehittämisessä uusien toimivien ideoiden ja toimintatapojen edistämiseksi. Tutkimuksessa hoitotyöntekijät tuovat esiin toiveita ja tarpeita teknologian käyttöönoton edistämiseksi. Tärkeimpinä hoitotyöntekijät kokevat tarvetta koulutukseen sekä toivovat liikuteltavuuden haasteiden poistamista. Kehittämisideoita ovat esimerkiksi liveinä toteutettava käyttökoulutus, kertaaminen teknologian käytön mieleen palauttamiseksi, koulutus uusia ominaisuuksia tullessa teknologiaan sekä laitteen tuominen valmiiksi hoitotyöntekijöiden käyttöön.

Useat laadulliset tutkimukset ovat tapaustutkimuksen kaltaisia, sillä tutkittava asia on laajemman ilmiön tai asian esimerkki tai näyte (Vuori 2021c). Vaikka laadullisessa tutkimuksessa päätelmät eivät nojautu yleistettävyyden näkökulmaan, on tausta-ajatuksena kuitenkin tutkittavan ilmiön mahdollisuus toimia suuntaa antavana myös muihin vastaavanlaisiin tapauksiin (Saaranen-Kauppinen ym. 2006b). Tämän opinnäytetyön tutkimuksen tulosten perusteella voidaankin esimerkiksi pohtia, kuinka työntekijöitä voidaan tukea myös organisaation muiden hyvinvointi- ja terveysteknologioiden käyttöönotossa ja käytössä nyt ja tulevaisuudessa.

6 POHDINTA

Tässä luvussa tarkastelun kohteena on tämän opinnäytetyön luotettavuus ja eettisyys. Lisäksi tässä luvussa arvioidaan koko tutkimuksellisen kehittämistyön prosessia sekä esitetään lopuksi johtopäätökset ja jatkokehittämissuhteet.

6.1 Tutkimuksen luotettavuus

Tutkimuksen luotettavuuden arvioiminen on osa hyvää tutkimuskäytäntöä. Luotettavuudella tarkoitetaan sitä, että tutkimustulokset ovat riippumattomia satunnaisista ja epäolennaisista tekijöistä. Hyvään ja luotettavaan tutkimuskäytäntöön kuuluen tutkimuksessa esitetään perusteet, jonka pohjalta tutkimus voidaan nähdä luotettavana. Tutkimustulosten *uskottavuutta* koskien tutkimusraportin on vakuutettava lukija tutkimuksessa kuvattujen tulkintojen osuvuuden osalta. *Arvioitavuuteen* liittyen taas viitataan siihen, että lukija voi seurata tutkijan päättelyä ja halutessaan kohdistaa siihen kritiikkiä. (Aaltio & Puusa 2020, Laadullisen tutkimuksen erityisluonne.) Uskottavuuden ja arvioitavuuden tukemiseksi pyrkimyksenä oli kuvata tutkimuksen toteutus tarkasti, huolellisesti ja avoimesti eri vaiheineen.

Puolueettomuuskysymyksenä voidaan esittää, onko tutkijan pyrkimyksenä ymmärtää ja kuulla tiedonantajia itsenään vai vaikuttaako tutkijan henkilökohtaiset seikat kuulemaansa ja havainnoimaansa. Näin periaatteessa väistämättä laadullisessa tutkimuksessa onkin, tutkijan toimiessa tutkimusasetelman luojana ja tulkitsijana. (Tuomi & Sarajärvi 2018, 160.) Tulokset ovat tutkijan tulkinta asiasta ja joku toinen voisi nähdä ja tulkita ilmiötä toisin (Hirsjärvi & Hurme 2015, 189). Vaikka oma tulkinta voi vaikuttaa tulosten arviointiin, oli tulosten luotettavuutta kuitenkin mahdollista vahvistaa omalta osaltaan. Günther ym. (2021) nimittäin tuovat esiin, että olennaisinta on analyysin toteuttamisen kuvaaminen sekä tehtyjen valintojen perustelu ja selittäminen. Tällöin lukija voi seurata analyysia ja arvioida analyysin perusteltavuus, uskottavuus ja luotettavuus. (Günther ym. 2021.) Analyysin toteutuksen huolellisen kuvauksen lisäksi opinnäytetyön raportoinnissa tuotiin esiin suoria lainauksia haastateltavilta. Hirsjärven ja Hurmeen (2015, 194) mukaan haastatteluotteilla voidaan vahvistaa argumentointia. Mahdollisimman elävän kuvan välittämiseksi haastattelun kohteena olevasta ilmiöstä, voidaan tutkijan omien yhteenvedojen ja päätelmien esittämisen ohella nojautua suoriin haastatteluotteisiin. (Hirsjärvi & Hurme 2015, 194.)

Triangulaation periaatteisiin liittyy pyrkimys tutkimuksen luotettavuuden lisäämiseen useita kanavia hyödyntäen. Triangulaation neljä päätyyppiä on aineisto-, tutkija-, teoria- sekä menetelmätriangulaatio. (Aaltio & Puusa 2020, Triangulaation periaatteet.) Luotettavuuden osalta heikentävänä tekijänä opinnäytetyössä oli tutkimuksen toteuttaminen yksin. Myöskään aineistotriangulaatiota ei hyödynnetty. Sen sijaan tässä opinnäytetyössä voitiin ajatella vahvistaneen luotettavuutta hyödyntämällä teoriatriangulaatiota. Teoriaan liittyvä triangulaatio tarkoittaa tutkimuksessa huomioitavia monia teoreettisia näkökantoja, joiden tarkoituksena on laajentaa tutkimuksen näkökulmaa (Tuomi & Sarajarvi 2018, 168). Opinnäytetyössä teoreettisina näkökulmina toimi Davisin TAM-malli teknologian hyväksyttävyydestä sekä Nielsenin käytettävyyden osa-alueet. Nämä teoreettiset näkökulmat lisäsivät ymmärrystä tutkittavasta ilmiöstä.

6.2 Tutkimuksen eettisyys

Tutkimusaiheen valinta nähdään eettisenä kysymyksenä. Aiheen eettisen pohdinnan osalta on selkeytettävä se, kenen ehdoilla tehdään aiheen valinta ja miksi aihetta tutkitaan. Nämä eettiset kannanotot nousevatkin esille tutkimuksen tarkoitus esitettäessä ja tutkimusongelmaa tai -kysymystä muotoiltaessa. (Tuomi & Sarajarvi 2018, 153–154). Opinnäytetyön aiheen valinta toteutettiin opinnäytetyön tekijän sekä toimeksiantajan työelämäohjaajien toimesta. Myös opinnäytetyöohjaajat ohjasivat osaltaan opinnäytetyön tekijää aiheen valintaa koskevissa kysymyksissä.

Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausepäilyjen käsittely Suomessa -ohjeen tavoitteena on edistää hyvää tieteellistä käytäntöä ja ennaltaehkäistä tieteellistä epärehellisyttä organisaatioissa, jotka harjoittavat tutkimusta. Organisaatioita ovat esimerkiksi yliopistot, ammattikorkeakoulut sekä tutkimuslaitokset. Soveltuvien osin niiden on noudatettava ohjetta myös tutkimusyhteistyötä tehdessä kansallisesti ja kansainvälisesti yritysten sekä muiden toimijoiden kanssa. (Tutkimuseettinen neuvottelukunta.) Oulun ammattikorkeakoulun opiskelijana sitouduttiin noudattamaan tieteellisen neuvottelukunnan ohjetta *Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausepäilyjen käsittely Suomessa 2012* koko opinnäytetyön prosessin ajan.

Hyvän tieteellisen käytännön mukaisesti toimittiin seuraavanlaisesti. Tutkimuksessa toimintatavat olivat rehellisyyttä, yleistä huolellisuutta sekä tarkkuutta noudattavia niin tutkimustyön, tulosten tal-

lentamisen ja esittämisen kuin tutkimusten ja niiden tulosten arvioinnin osalta. Tutkimussuunnitelman hyväksymisen jälkeen haettiin tutkimuslupa työn toimeksiantajalta Tammenlehväkeskus Oy:ltä. Tutkimuksessa sovellettiin tiedonhankinta-, tutkimus- ja arviointimenetelmiä tieteellisen tutkimuksen kriteerien mukaisesti ja eettisesti kestävästi. Tutkimustuloksia julkaistaessa toteutettiin avointa ja vastuullista tiedeviestintää. Muiden tutkijoiden työtä kunnioitettiin viittaamalla julkaisuihin asianmukaisesti. Tutkimuksen suunnittelun, toteutuksen ja raportoinnin sekä tietoaaineistojen tallentamisen osalta toimitettiin vaatimusten mukaisesti.

Keskustelussa tutkimusetiikasta huomio kiinnittyy eniten tutkittavien suojaan. Tutkittavien suojaan kuuluu useita asioita. Tutkijan tulee selvittää osallistujille tutkimuksen tavoitteet, menetelmät sekä siihen liittyvät mahdolliset riskit ymmärrettävällä tavalla. Osallistujien suostuminen on vapaaehtoista. Vapaaehtoisuuteen kuuluu, että yksilöt ovat oikeutettuja kieltäytymään osallistumasta tutkimukseen, keskeyttämään osallistumisen missä tutkimuksen vaiheessa tahansa, kieltämään jälkikäteen itseä koskevan aineiston hyödyntäminen tutkimusaineistossa sekä tietämään nämä oikeudet. Tutkijan tulee varmistaa, että osallistuja on tietoinen tutkimuksesta suostumuksen antaessaan. Oleellisena osana tutkittavien suojaan kuuluu osallistujien oikeuksien ja hyvinvoinnin varmistaminen. Tutkimustietojen tulee olla luottamuksellisia eli tutkimuksen yhteydessä saatua informaatiota ei luovuteta ulkopuolisille ja tietoja käytetään vain sovittuun tarkoitukseen. Osallistujien tulee jäädä nimettömiksi, ellei heiltä ole lupaa identiteetin paljastamiseen. Erityisesti tutkimukseen osallistujat ovat oikeutettuja odottamaan tutkijan vastuuntuntoa eli tutkija noudattaa luvattuja sopimuksia eikä vaaranna tutkimuksen rehellisyyttä. (Tuomi & Sarajärvi 2018, 155–156.) Opinnäytetyössä huomioitiin tutkittavien suojan asianmukaisesti noudattamalla ihmisiin kohdistuvan tutkimuksen periaatteita. Tutkittavia tiedotettiin tutkimuksesta tutkimustiedotteessa (Liite 3) ja tutkittavilta pyydettiin tietoinen suostumus suostumuslomakkeella (Liite 4). Aineistot säilytettiin tietosuojalain mukaisesti, hyvää tieteellistä käytäntöä noudattaen. Raportointivaiheessa huomioitiin toimeksiantajan toive sen osalta, haluaako organisaatio esiintyä opinnäytetyössä toimeksiantajana nimellään vai anonyymisti.

Tutkijan rooli on huomioitava luotettavan tiedon tuottajana ja eettisesti korkeatasoisen tutkimuksen tekijänä. Vuori (2021d) tuo esiin, että tutkija on vastuussa tieteestä ja tiedon tuottamisesta. Tutkijan tutkimuksessaan tekemänsä eettiset valinnat ilmenevät tutkimusta raportoidessaan. Hyvään tieteelliseen käytäntöön kuuluu rehellisyys, huolellisuus ja tarkkuus jokaisessa tutkimuksen vaiheessa. (Vuori 2021d.) Oma asema tiedostettiin sekä ymmärrettiin, että opinnäytteen tekijällä oli

keskeinen vaikutus tässä opinnäytetyössä esitettyihin tutkimustuloksiin. Joku toinen olisi mahdollisesti käyttänyt erilaista analyysitapaa tai päätenyt erilaisiin johtopäätöksiin. Tässä opinnäytetyössä pyrkimyksenä oli rehellisyyden, huolellisuuden ja tarkkuuden vaaliminen alusta loppuun.

6.3 Tutkimuksellisen kehittämistyön arviointi

Tässä opinnäytetyössä selvitettiin hoitotyöntekijöiden kokemuksia mobiiliteknologian käyttöönotosta ja käytöstä asiakastyössä tehostetussa palveluasumisessa. Hoitotyöntekijöiden kokemuksia ja näkemyksiä kartoitettiin teemojen *hyväksyminen, käytettävyys, perehdytys, käyttökokemukset ja kehittämisisideat* kautta.

Tutkimuksellinen osio toteutettiin kvalitatiivisesti ja tiedonkeruumenetelmänä käytettiin teemahaastatteluja sekä ryhmähaastattelua. Haastatteluaineistoista saatiin aineistolähtöisellä sisällönanalyysillä vastaukset asetettuihin tutkimuskysymyksiin. Toisaalta tutkimustuloksina alkuperäisten teemojen tilalle muodostui osittain uudet teemat. Vaikka yksilöhaastatteluissa haastateltavat toivat esiin erilaisia näkemyksiä ja kokemuksia, nousi haastatteluissa esiin tietyt vallitsevat ja toistuvat aiheet. Käytettävyyden eri osa-alueiden arviointi jäi niukaksi vähäisten käyttökokemusten vuoksi. Ryhmähaastattelu tuki yksilöhaastatteluista saatua tietoa. Ryhmähaastattelussa vahvistuivat haastateltavien toiveet ja tarpeet teknologian käyttöönoton edistämiseksi. Haastateltavien määrä olisi voinut olla kuitenkin suurempi ryhmähaastattelussa, jolloin ryhmähaastattelussa olisi voinut nousta esiin myös uusia näkökulmia valittuihin teemoihin. Ryhmähaastattelu haluttiin kuitenkin toteuttaa pieneksi jääneestä ryhmäkoosta huolimatta.

Ideaalitulanteessa tutkimuksellisessa osiossa olisi saatu haastateltua organisaation eri yksiköiden terveydenhuollon ammattilaisia. Tällöin vastauksista olisi ollut mahdollista rakentaa laajempi kokonaisuus. Tässä tutkimuksessa ilmeni hajontaa vastauksissa pienestä otannasta huolimatta. Organisaation eri yksiköiden toimijoilta olisi ollut mielenkiintoista selvittää, kuinka paljon yhtäläisyyksiä olisi löytynyt teknologian hyväksymiseen ja käyttöönottoon vaikuttavista tekijöistä sekä minkälaisia kehittämisisideoita olisi tullut käyttöönoton tukemiseksi. Lisäksi käytettävyyden eri osa-alueista olisi ollut mielenkiintoista saada syvempää tietoa.

Kehittämisisio toteutettiin tutkimuksesta nousseiden teemojen pohjalta. Kehittämisisiona toteutettiin teknologiaviikko. Kehittämisision tavoitteena oli tukea ja edistää hoitotyöntekijöiden hyvinvointi-

ja terveysteknologioiden käyttöönottoa tehostetussa palveluasumisessa asiakastyössä. Kehittämision tavoite saavutettiin osittain, sillä hoitotyöntekijöiden toimesta teknologioita hyödynnettiin viikon aikana päivittäin asiakastyössä kulttuurikuntouttavassa toiminnassa. Kuitenkin pitkällä tähtämällä käyttöönoton edistämiseksi tarvitaan vielä mahdollisesti muitakin toimia tutkimuksesta esiin nousseiden haasteiden perusteella. Viikon aikana kerättiin sekä kirjallista että suullista palautetta, mikä antoi myös osaltaan arvokasta tietoa teknologiaviikon toteutumisesta.

Opinnäytetyön aihe muotoutui sekä opinnäytetyön tekijän mielenkiinnosta että toimeksiantajan tarpeesta. Kokonaisuudessaan opinnäytetyön tälle tutkimukselliselle kehittämistyölle asetetut tavoitteet saavutettiin. Opinnäytetyön kautta tuotettiin tietoa, jonka avulla voidaan tukea ja edistää hoitotyöntekijöiden hyvinvointi- ja terveysteknologian käyttöönottoa ja käyttöä asiakastyössä.

6.4 Johtopäätökset ja jatkokehittämisasiheet

Tämä opinnäytetyö tuottaa tietoa tehostetun palveluasumisen hoitotyöntekijöiden kokemuksista hyvinvointi- ja terveysteknologian hyväksymiseen ja käyttöönottoon vaikuttavista tekijöistä. Opinnäytetyön tutkimustulosten perusteella voidaan päätellä, että hyvinvointi- ja terveysteknologian käyttöönotossa on kyse laajasta kokonaisuudesta, jossa on huomioitava useita eri osa-alueita. Opinnäytetyöstä saatua tietoa voidaan hyödyntää nykyisten ja tulevien teknologiaratkaisujen käyttöönotossa ja käytön jalkauttamisessa.

Opinnäytetyön tutkimuksen tuloksissa löytyy yhtymäkohtia aiempiin tutkimuksiin. Tutkimuksen tulokset vahvistavat kirjallisuudesta saatua tietoa teknologian hyväksymiseen ja käyttöönottoon vaikuttavista tekijöistä. Opinnäytetyön tutkimustulosten pohjalta muodostui opinnäytetyön kehittämisiona toteutettu teknologiaviikko. Teknologiaviikon aikana tehostetun palveluasumisen hoitotyöntekijöillä oli mahdollisuus tutustua itsenäisesti teknologioihin sekä saada käyttökoulutusta teknologioiden käyttöön. Pitkällä tähtämällä teknologioiden käyttöönoton edistämiseksi tarvitaan vielä mahdollisesti muitakin toimia tutkimuksesta esiin nousseiden tarpeiden perusteella.

Tutkimuksessa nousi esiin yhtenä haasteena yhteiset toimintakäytännöt. Jatkokehittämisenä olisi tarpeellista tarkastella ja kehittää yhteisiä toimintakäytäntöjä. Mahdollisesti yhteisiä toimintakäytäntöjä kehittämällä voisi teknologioiden käyttöönottoa sujuvoittaa sekä siten edistää hyvinvointi- ja

terveysteknologioiden käyttöä asiakastyössä organisaatiossa. Yhteisien toimintakäytäntöjen kehittämiseen olisi tärkeää osallistaa työntekijät. Työntekijöillä on arvokasta käytännön kokemuksesta kertynyttä tietoa ja osaamista, jota voisi hyödyntää toiminnan kehittämisessä. Myöskään suunnitelmallista perehdytystä teknologioiden käyttöön ei voida sivuuttaa jatkokehittämisen aiheena. Olisi tarpeellista järjestää riittävästi ja erilaiset osaamisen tasot huomioivaa perehdytystä kaikille toimijoille.

LÄHTEET

Aaltio, Iiris & Puusa, Anu 2020. Mitä laadullisen tutkimuksen arvioinnissa tulisi ottaa huomioon? Teoksessa Laadullisen tutkimuksen näkökulmat ja menetelmät (toim. Puusa Anu & Juuti Pauli). Gaudeamus. Hakupäivä 23.11.2021. Ellibs Library. Vaatii käyttöoikeuden.

Alakärppä, Ismo 2014. Teknologiasta käytäntöihin. Käytäntöteoreettinen malli hyvinvointiteknologian hyväksyttävyyden arviointiin. Lapin yliopisto. Taiteiden tiedekunta. Väitöskirja. Hakupäivä 5.12.2020. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-484-706-3>.

Alasuutari, Pertti 2012. Laadullinen tutkimus 2.0. Tampere: Vastapaino. Hakupäivä 2.5.2021. Ellibs Library. Vaatii käyttöoikeuden.

Baudin, Katarina, Gustafsson, Christine & Frennert, Susanne 2020. Views of Swedish Elder Care Personnel on Ongoing Digital Transformation: Cross-Sectional Study. *Journal of Medical Internet Research* 22(6). Hakupäivä 3.12.2020. DOI: 10.2196/15450.

Bordi, Laura 2019. Hyvinvointi digitalisoituvassa vanhustyössä. Selvitys. Johtamisen ja talouden tiedekunta, työhyvinvoinnin tutkimusryhmä. Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL & Tampereen yliopisto. Hakupäivä 19.12.2020. <https://www.jhl.fi/wp-content/uploads/2019/08/hyvinvointi-digitalisoituvassa-vanhustyss-selvitysraportti.pdf>.

Cohen, Christine, Kempel, Thomas & Verloo, Henk 2017. Acceptability Among Community Healthcare Nurses of Intelligent Wireless Sensor-system Technology for the Rapid Detection of Health Issues in Home-dwelling Older Adults. *Open Nursing Journal* 11, 54–63. Hakupäivä 6.12.2020. DOI: 10.2174/1874434601711010054.

Davis, Fred 1986. Technology acceptance model for empirically testing new end-user information systems: Theory and results. MIT sloan school of management, Cambridge, MA. Väitöskirja.

Davis, Fred 1989. Perceived usefulness, perceived ease of use and user acceptance of information technology. *MIS quarterly* 13(3), 319–340. Hakupäivä 12.2.2021. DOI: 10.2307/249008.

Davis, Fred, Bagozzi, Richard & Warshaw, Paul 1989. User acceptance of computer technology: a comparison of two theoretical models. *Management science* 35(8), 982-1003. Hakupäivä 12.2.2021. DOI: 10.1287/mnsc.35.8.982.

De Veer, Anke JE, Fleuren, Margot AH, Bekkema, Nienke & Francke, Anneke L. 2011. Successful implementation of new technologies in nursing care: a questionnaire survey of nurse-users. *BMC Medical Informatics and Decision Making* 11(67). Hakupäivä 20.12.2020. DOI: 10.1186/1472-6947-11-67.

Eskola, Jari & Suoranta, Juha 1998. *Johdatus laadulliseen tutkimukseen*. Tampere: Vastapaino. Hakupäivä 2.5.2021. Ellibs Library. Vaatii käyttöoikeuden.

ETENE 2010. *Teknologia ja etiikka sosiaali- ja terveysalan hoidossa ja hoivassa*. Valtakunnallinen sosiaali- ja terveysalan eettinen neuvottelukunta. ETENE-julkaisuja 30. Yliopistopaino:Helsinki. Hakupäivä 5.12.2020. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-00-3081-0>.

Euroopan komissio 2014. *VIHREÄ KIRJA terveysalan mobiilisovelluksista ("mHealth")*. Hakupäivä 6.2.2021. [https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/detail?ref=COM\(2014\)219](https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/detail?ref=COM(2014)219).

Forsberg, Kristina, Intosalmi, Hennariikka, Nordlund, Marika & Suhonen Sirpa 2014. *Ikäteknologia-sanasto*. Helsinki: Vanhustyön keskusliitto: Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto. KÄKÄTE-raportteja 3/2014. Hakupäivä 19.12.2020. https://vahvike.fi/sites/default/files/perussivu-pdf/ikateknologiaSanasto_nettti.pdf.

Glomsås, Heidi Snoen, Knutsen, Ingrid Ruud, Fossum, Mariann & Halvorsen, Kristin 2020. User involvement in the implementation of welfare technology in home care services: The experience of health professionals—A qualitative study. *Journal of clinical nursing* 29 (21-22), 4007-4019. Hakupäivä 21.2.2022. <https://doi.org/10.1111/jocn.15424>.

Günther, Kirsi, Hasanen, Kirsi & Juhila Kirsi 2021. *Analyysitavan valinta ja yleiset analyysitavat*. Johdanto: analyysi ja tulkinta. Teoksessa *Laadullisen tutkimuksen verkkokäsikirja* (toim. Jaana Vuori). Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto. Hakupäivä 2.5.2021. <https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvali/>.

Hirsjärvi, Sirkka & Hurme, Helena 2015. Tutkimushaastattelu. Teemahaastattelun teoria ja käytäntö. Gaudeamus Helsinki University Press. Hakupäivä 2.5.2021. Ellibs Library. Vaatii käyttöoikeuden.

Holden, Richard & Karsh, Ben-Tzion 2010. The Technology Acceptance Model: Its past and its future in health care. *Journal of biomedical informatics* 43(1), 159-172. Hakupäivä 12.2.2021. <https://doi.org/10.1016/j.jbi.2009.07.002>.

Holopainen, Arto 2015. Mobiiliteknologia ja terveyssovellukset, mitä ne ovat? *Lääketieteellinen aikakauskirja Duodecim* 131(13):1285–1290. Hakupäivä 21.4.2021. <https://www.duodecimlehti.fi/duo12334>.

Huisman, Chantal & Kort, Helianthe 2019. Two-Year Use of Care Robot Zora in Dutch Nursing Homes: An Evaluation Study. *Healthcare (Basel)* 7(31). Hakupäivä 20.12.2020. DOI: 10.3390/healthcare7010031.

Hyvärinen, Matti, Suoninen, Eero & Vuori, Jaana. 2021. Laadullisen tutkimuksen aineistot. Haastattelut. Teoksessa *Laadullisen tutkimuksen verkkokäsikirja* (toim. Jaana Vuori). Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto. Hakupäivä 26.1.2021. <https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvali/>.

Johansson-Pajala, Rose-Marie & Gustafsson, Christine 2020. Significant challenges when introducing care robots in Swedish elder care. *Disability and Rehabilitation: Assistive Technology* 13, 1-11. Hakupäivä 6.12.2020. <https://doi.org/10.1080/17483107.2020.1773549>.

Juhila, Kirsi 2021a. Mitä on laadullinen tutkimus? Laadullinen tutkimus ja teoria. Teoksessa *Laadullisen tutkimuksen verkkokäsikirja* (toim. Jaana Vuori). Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto. Hakupäivä 26.1.2021. <https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvali/>.

Juhila, Kirsi. 2021b. Mitä on laadullinen tutkimus? Laadullisen tutkimuksen ominaispiirteet. Teoksessa *Laadullisen tutkimuksen verkkokäsikirja* (toim. Jaana Vuori). Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto. Hakupäivä 26.1.2021. <https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvali/>.

Kardemummo Oy. HILDA-SISÄLTÖPALVELU. Hakupäivä 21.2.2022. <https://www.kardemummo.fi/palvelukuvaus/>

Kaasalainen, Karoliina. & Neittaanmäki, Pekka 2018. Terveys- ja hyvinvointitekniikan sovelluksia ikääntyneiden terveyden edistämiseksi ja kustannusvaikuttavien palvelujen kehittämisessä. Informaatiotekniikan tiedekunnan julkaisu. No. 63/2018. Jyväskylän yliopisto. Hakupäivä 1.12.2020. https://www.jyu.fi/it/fi/tutkimus/julkaisut/tekes-raportteja/terveys_ja_hyvinvointitekniikan_mahdollisuudet_verkkoversio.pdf.

Kivekäs, Eija, Kekäläinen, Heli, Kaija-Kortelainen, Minna, Kinnunen, Anu, Kämäräinen, Pauliina, Aallosvirta, Veijo & Saranto, Kaija 2020. Hyvinvointitekniikka kotihoidossa – Myönteinen odotus tekniikan hyödyistä. Finnish Journal of eHealth and eWelfare 12(3), 229–240. Hakupäivä 25.1.2022. DOI:10.23996/fjhw.94782.

Kuori a. Tuote. Yeticare. Kuori Oy. Hakupäivä 25.1.2022. <https://yetitablet.com/yeticare>.

Kuori b. Tuote. Yetitablet. Kuori Oy. Hakupäivä 25.1.2022. <https://yetitablet.com/yetitablet>.

Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista 2012/980. Hakupäivä 19.12.2020. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2012/20120980>.

Mathieson, Kieran, Peacock, Eileen & Chin, Wynne 2001. Extending the Technology Acceptance Model: The Influence of Perceived User Resources. Data Base for Advances in Information Systems, 32(3), 86-112.

Mäkisalo-Ropponen, Merja 2017. Tekniikan yleistymisen hoito- ja hoivatyössä – uhka vai mahdollisuus. Julkaisussa Tekniikka ikäihmisen tukena – ketterän kokeilukulttuurin ytimessä (toim. Kauppila Päivi Annika, Kärnä Eija, Pihlainen Kaisa & Koskela Teija). IkäOTe – Ikääntyvien oppiminen ja hyvinvointitekniikat -hanke. Hakupäivä 5.12.2020. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-61-2410-0>.

Nielsen, Jakob 1994. Usability Engineering. Published by Morgan Kaufmann. AP Professional. Hakupäivä 23.5.2021. O'Reilly Online Learning: Academic/Public Library Edition. Vaatii käyttöoikeuden.

Nilsen, Eddy R., Dugstad, Janne, Eide, Hilde, Knudsen Gullslett, Monika & Eide, Tom 2016. Exploring resistance to implementation of welfare technology in municipal healthcare services – a longitudinal case study. BMC Health Services Research 16(657). Hakupäivä 6.12.2020. DOI: 10.1186/s12913-016-1913-5.

Nylund, Petra & Ruokoniemi, Päivi 2018. Tunne terveysteknologia – käyttöönotto vaatii valvontaa. Sic! Lääketietoa Fimeasta. Lääkkeet ja digitalisaatio 2.0. Numero 3/2018. Hakupäivä 10.1.2021. <https://core.ac.uk/download/pdf/162045417.pdf>.

Papunet. Mitä on käytettävyys? Saavutettavuus. Kehitysvammaliitto. Hakupäivä 23.5.2021. <https://papunet.net/saavutettavuus/mita-on-kaytettavyys>.

Puusa, Anu 2020. Haastattelutyypit ja niiden metodiset ominaisuudet. Teoksessa Laadullisen tutkimuksen näkökulmat ja menetelmät (toim. Puusa Anu & Juuti Pauli). Gaudeamus. Hakupäivä 23.11.2021. Ellibs Library. Vaatii käyttöoikeuden.

Rissanen, Pekka, Parhiala, Kimmo, Hetemaa, Tiina, Kekkonen, Raimo, Knape, Nina, Ridanpää, Hannele, Rintala, Eija, Sihvo, Sinikka, Suomela, Tuuli & Kannisto Ritva 2020. Sosiaali- ja terveyspalvelut Suomessa 2018 - Asiantuntija-arvio. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. Tiedosta arviointiin. Tavoitteena paremmat palvelut. Päätösten tueksi 2/2020. Hakupäivä 19.12.2020. URN: ISBN:978-952-343-474-5.

Rytkönen, Arja 2018. Hoivatyöntekijöiden työn kuormittavuus ja teknologian käyttö vanhustyössä. Tampereen yliopisto. Yhteiskuntatieteiden tiedekunta. Akateeminen väitöskirja. Hakupäivä 19.12.2020. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-03-0829-2>.

Saaranen-Kauppinen, Anita & Puusniekka, Anna 2006 a. Aineisto- ja teorialähtöisyys. KvaliMOTV - Menetelmäopetuksen tietovaranto. Tampere. Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto. Hakupäivä 10.1.2021. <https://www.fsd.tuni.fi/menetelmaopetus/>.

Saaranen-Kauppinen, Anita & Puusniekka, Anna 2006 b. Yleistäminen. KvaliMOTV - Menetelmäopetuksen tietovaranto. Tampere. Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto. Hakupäivä 10.1.2021. <https://www.fsd.tuni.fi/menetelmaopetus/>.

Saariluoma, Pertti, Kujala, Tuomo, Kuuva, Sari, Kymäläinen, Tiina, Leikas, Jaana, Liikkanen, Lassi, A. & Oulasvirta, Antti 2010. Ihminen ja teknologia. Hyvän vuorovaikutuksen suunnittelu. Teknologiaellisuuden julkaisu 3/2010. Teknologiainfo Teknova Oy. Hakupäivä 23.5.2021. Ellibs Library. Vaatii käyttöoikeuden.

Saborowski, Maxine & Kollak, Ingrid 2015. "How do you care for technology?" – Care professionals' experiences with assistive technology in care of the elderly. Technological Forecasting & Social

Change 93, 133-140. Hakupäivä 21.2.2022. <https://doi.org/10.1016/j.techfore.2014.05.006>. Elsevier ScienceDirect -tietokanta. Vaatii käyttöoikeuden.

Sailab – MedTech Finland 2019. Mitä on terveysteknologia? -opas. Lääkinnälliset laitteet ja in vitro diagnostiikkaan tarkoitetut lääkinnälliset laitteet 2019–2020. Hakupäivä 12.2.2021. <https://www.sailab.fi/tietoa-ja-tyokaluja/suosituksset/mita-terveysteknologia-on-opas/>.

Sosiaalihuoltolaki 1301/2014. Hakupäivä 21.4.2021. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2014/20141301#L3P21>.

Sosiaali- ja terveysministeriö. Palvelut ja etuudet iäkkäille. Hakupäivä 21.12.2020. <https://stm.fi/ikaantyneiden-palvelut>.

Sosiaali- ja terveysministeriö 2020. Laatusuositus hyvän ikääntymisen turvaamiseksi ja palvelujen parantamiseksi 2020–2023. Tavoitteena ikäystävällinen Suomi. Sosiaali- ja terveysministeriö ja Suomen Kuntaliitto. Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2020:29. Hakupäivä 16.12.2020. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-00-5457-1>.

Suomen virallinen tilasto (SVT) 2020. Väestörakenne. Verkkojulkaisu. ISSN=1797-5379. 2019. Tilastokeskus. Helsinki. Hakupäivä 19.12.2020. http://www.stat.fi/til/vaerak/2019/vaerak_2019_2020-03-24_tie_001_fi.html.

Tammenlehväkeskus a. Asuminen. Tehostettu palveluasuminen. Hakupäivä 31.10.2021. https://www.tammenlehvakeskus.fi/asuminen/tehostettu_palveluasuminen.

Tammenlehväkeskus b. Tammenlehväkeskus. Hakupäivä 31.10.2021. <https://www.tammenlehvakeskus.fi/tammenlehvakeskus>.

Toikko, Timo & Rantanen, Teemu 2009. Tutkimuksellinen kehittämistoiminta. Näkökulmia kehittämisprosessiin, osallistamiseen ja tiedontuotantoon. Tampereen yliopistopaino Oy. Hakupäivä 18.2.2022. Ellibs Library. Vaatii käyttöoikeuden.

Tuomi, Jouni & Sarajärvi, Anneli 2018. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Uudistettu laitos. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi.

Tutkimuseettinen neuvottelukunta. Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausepäilyjen käsittelemisen Suomessa. Tutkimuseettisen neuvottelukunnan ohje 2012. Tekstiversio. Hakupäivä 4.2.2021. <https://tenk.fi/fi/ohjeet-ja-aineistot/HTK-ohje-2012>.

Venkatesh, Viswanath, & Davis, Fred 2000. A theoretical extension of the technology acceptance model: Four longitudinal field studies. *Management science*, 46(2), 186–204. Hakupäivä 20.5.2021. DOI:10.1287/mnsc.46.2.186.11926.

Venkatesh, Viswanath, Morris, Michael, Davis, Gordon & Davis, Fred 2003. User acceptance of information technology: Toward a unified view. *MIS Quarterly* 27, 425–478. Hakupäivä 20.5.2021. DOI:10.2307/30036540.

Venkatesh, Viswanath, Thong, James, & Xu, Xin 2012. Consumer acceptance and use of information technology: Extending the unified theory of acceptance and use of technology. *MIS quarterly* 36, 157–178. Hakupäivä 20.5.2021. DOI:10.2307/41410412.

Viirkorpi, Paavo 2015. Ikäteknologian hyvät käytännöt. KÄKÄTE-raportteja 7/2015. Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto ry. Vanhustyön keskusliitto. Hakupäivä 1.12.2020. https://www.valli.fi/wp-content/uploads/2019/12/HK-raportti_nettiin-31.pdf.

Vuori, Jaana 2021a. Aineiston tuottaminen. Teoksessa *Laadullisen tutkimuksen verkkokäsikirja* (toim. Jaana Vuori). Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto. Hakupäivä 12.2.2021. <https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvali/>

Vuori, Jaana. 2021b. Laadullinen sisällönanalyysi. Teoksessa *Laadullisen tutkimuksen verkkokäsikirja* (toim. Jaana Vuori). Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto. Hakupäivä 26.1.2021. <https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvali/>

Vuori, Jaana 2021c. Tapaustutkimus. Teoksessa *Laadullisen tutkimuksen verkkokäsikirja* (toim. Jaana Vuori). Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto. Hakupäivä 2.5.2021. <https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvali/>

Vuori, Jaana 2021d. Tutkimuseettikka ihmistieteissä Teoksessa *Laadullisen tutkimuksen verkkokäsikirja* (toim. Jaana Vuori). Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto. Hakupäivä 2.5.2021. <https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvali/>

LIITTEET

Haastattelurunko teemoittain liite 1

Teknologiaviikon kirjallisen palautelomakkeen kysymykset liite 2

Tutkimustiedote liite 3

Suostumuslomake liite 4

HOITOTYÖNTEKIJÖIDEN KOKEMUKSET YETITABLETIN KÄYTTÖÖNOTOSTA JA KÄYTÖSTÄ
ASIAKASTYÖSSÄ TEHOSTETUSSA PALVELUASUMISESSA

Teknologian hyväksyminen

- Hyödyllisyys
- Käyttökelpoisuus
- Käytön hyödyt
- Käytön haasteet
- Käytön haitat

Perehdytys

- Toteutettuun käyttökoulutukseen osallistuminen
- Toteutetun käyttökoulutuksen kokemukset
- Perehdytyksen tarve
- Toiveet perehdytykseen/ ohjaukseen

Teknologian käytettävyys

- Opittavuus
- Tehokkuus
- Muistettavuus
- Virheettömyys
- Tyytyväisyys

Käyttäjäkokemukset

- Teknologian käyttö yksikössä
- Omat käyttökokemukset
 - Teknologian käytön herättämät tunteet
 - Teknologian käyttötilanteet
- Soveltuvat/mahdolliset käyttötilanteet

Kehittämisideat

- Järjestelyt yksikössä
- Toimintatavat yksikössä
- Omaa teknologian käyttöä lisäävät asiat/keinot

TEKNOLOGIAVIIKON KIRJALLISEN PALAUTELOMAKKEEN KYSYMYKSET LIITE 2

KOKEMUKSET YETI TABLETISTA JA HILDA SISÄLTÖPALVELUSTA

Mitä odotuksia sinulla oli etukäteen teknologioille? Mitä ajatuksia syntyi teknologioiden käytön myötä?

Kuinka rohkeasti kokeilit teknologioita? Sujuiko käyttö tai ilmenikö haasteita?

Mikä oli mieleisin sovellus, peli tai toiminto?

Mitä toimintoja voisit hyödyntää yhdessä asiakkaiden kanssa? Missä tilanteissa?

Kuinka mielekkääksi näet teknologioiden hyödyntämisen työssäsi? Mitä hyötyä, mitä haittaa?

PALAUTE TEKNOLOGIAVIIKOSTA

Minkälaisena koit perehdyttämisen teknologioiden käyttöön?

Mitkä asiat tai järjestelyt teknologiaviikolla edistivät tai tukivat teknologian hyväksymistä ja käyttöönottoa?

Mitkä asiat tai järjestelyt teknologiaviikolla estivät tai haittasivat teknologian hyväksymistä ja käyttöönottoa?

Vapaamuotoinen palaute teknologiaviikosta

Hyvä vastaanottaja!

Pyydän teitä osallistumaan tutkimukseen. Tutkimuksen tarkoituksena on selvittää hoitotyöntekijöiden näkemyksiä hyvinvointi- ja terveysteknologian käyttöönotosta ja käytöstä asiakastyössä tehostetussa palveluasumisessa. Tutkimus on opinnäytetyö, joka kuuluu Oulun ammattikorkeakoulun ylempään ammattikorkeakoulun tutkintoon. Työssä on mukana Tammenlehväkeskus Oy.

Tutkimuksen nimi on Hyvinvointi- ja terveysteknologian hyväksyminen ja käyttöönotto - Näkökulmana työntekijöiden kokemukset teknologian käyttöönotosta ja käytöstä tehostetussa palveluasumisessa. Tutkimuksen tavoitteena on tuottaa tietoa, jonka avulla voidaan tukea ja edistää hoitotyöntekijöiden hyvinvointi- ja terveysteknologian käyttöönottoa ja käyttöä asiakastyössä tehostetussa palveluasumisessa. Tutkimuksesta saadun tiedon pohjalta toteutetaan tehostetun palveluasumisen yksikössä kehittämisosio. Kehittämisosion tavoitteena on löytää työntekijöitä tukevia ratkaisuja tai toimintatapoja terveysteknologian käytön edistämiseksi asiakastyössä.

Tutkimusaineisto kerätään teemahaastatteluilla ja ryhmähaastattelulla. Teemahaastattelu toteutetaan yksilöhaastatteluna, jolloin läsnä on haastattelija ja haastateltava. Ryhmähaastattelu toteutetaan ryhmämuotoisena keskustelutilaisuutena, jolloin läsnä ovat haastattelija sekä haastateltavat. Haastateltavat ovat saman työyksikön hoitotyöntekijöitä. Haluaisin haastatella teitä opinnäytetyötäni varten ajankohtana __. __. ____ (teemahaastattelu) sekä __. __. ____ (ryhmähaastattelu).

Tutkimukselle on haettu lupa ennen haastatteluja Tammenlehväkeskus Oy:ltä. Kaikki tiedot ovat ehdottoman luottamuksellisia. Yksittäinen vastaaja ei ole tunnistettavissa opinnäytetyön tutkimuksen tulosten raportoinnista. Nauhoitettu ja salasanalla suojattu haastatteluaineisto hävitetään heti tutkimuksen tuloksien käsittelyn jälkeen. Tutkimukseen osallistuminen on vapaaehtoista.

Lisätietoja tutkimuksesta antaa:

Pinja Juvonen

YAMK-opiskelija

Hyvinvointia edistävien digipalveluiden asiantuntija

Oulun ammattikorkeakoulu

t0jupi00@students.oamk.fi

Suostumus haastatteluun

Minua on pyydetty osallistumaan Pinja Juvosen suorittamaan opinnäytetyön haastatteluun, jossa selvitetään hoitotyöntekijöiden kokemuksia hyvinvointi- ja terveysteknologian käyttöönotosta ja käytöstä tehostetussa palveluasumisessa.

Olen vastaanottanut tutkimusta koskevan tiedotteen. Olen saanut riittävästi tietoa tutkimuksen tarkoituksesta, suoritettavasta haastattelusta sekä aineiston käsittelystä. Tiedän osallistumisen olevan vapaaehtoista. Minulla on mahdollisuus keskeyttää osallistumiseni missä vaiheessa tahansa. Minulla on ollut mahdollisuus kysyä tutkimusta koskevia lisätietoja.

Suostun osallistumaan tutkimukseen.

Paikka ja aika

Allekirjoitus